

Handbok för Försvarsmaktens förnödenhetsavveckling

H Förnavv



1997

**Handbok för
Försvarsmaktens
förnödenhetsavveckling**

H Förnavv

*Central lagerhållning:
Försvarets bok- och blankettförråd*

Handbok för Försvarsmaktens förnödenhetsavveckling (H Förnavv), 1997 års bokutgåva (M7751-704081) fastställs för tillämpning fr o m 1997-10-01.

I samband härmed upphäver Försvarsmakten Provisorisk handbok för Försvarsmaktens förnödenhetsavveckling -97 (Prov H Förnavv -97).

Handbok för Försvarsmaktens förnödenhetsavveckling avses därefter vid behov utges via CD-ROM.



Percurt Green



Björn Rosén

Förord

Handbok för Försvarsmaktens förnödenhetsavveckling (H Förnavv) reglerar hur avveckling av förnödenheter leds (planeras, genomförs och följs upp) samt vem som utövar vilket ansvar och hur detta utövas. Avveckling av andra krigsförbandsresurser såsom personal och anläggningar regleras i andra dokument.

Författningar – lagar, förordningar och andra föreskrifter – till vilka hänvisning sker i H Förnavv, kan ha ändrats efter utgivningen. För att säkerställa att gällande bestämmelser följs åligger det läsaren att kontrollera om några ändringar av angivna författningar skett efter 1997-10-01.

Av naturliga skäl domineras handboken av avvecklingens utgallring eftersom den metoden kräver mest planering och genomförandeåtgärder. Vad som i denna handbok anges om utgallring är även vid genomförande tillämplbart vid avgång genom kassation.

Handboken riktar sig till alla inom Försvarsmakten (FM), som har att leda/handlägga avveckling av FM:s förnödenheter. Handboken utgör dessutom ett stöd vid kompetensutveckling.

H Förnavv är tillsammans med övriga handböcker och regelverk ett stöd så att ledning av förnödenhetsavveckling kan utövas rationellt och kostnadseffektivt.

H Förnavv utgör ett komplement till Handbok för Försvarsmaktens underhållstjänst i fred (H UhFred) beträffande avveckling.

H UhFred reglerar i huvudsak VEM som gör VAD medan denna handbok primärt beskriver HUR det görs.

Avsteg från denna handboks principer kan av särskilda skäl förekomma vid avveckling av särskilt omfattande eller komplicerade system, t ex flygplanssystem.

För stödjande myndigheter, vilka utför verksamhet på beställning av FM, gäller handboken såvida inte annat är avtalat.

Text markerad med *kursiv* stil är citat av Försvarsmaktens egna föreskrifter medan annan författningstext skrivs med ***fet kursiv*** stil. Text med **fet** stil är citat av allmänna råd, medan övrig text är riktlinjer eller rekommendationer.

Innehållsförteckning

	Förord	3
	Begrepp och definitioner	7
1.	Grunder	9
1.1	Regelverk	10
1.2	Avveckling av förnödenheter	11
1.2.1	Mål	11
1.2.2	Ansvar och omfattning av beslut	13
1.3	Avvecklingens del av underhållstjänsten	16
2.	Informationsstöd	20
3	Säkerhet	22
3.1	Materielsäkerhetsskydd	22
3.2	Miljösäkerhet	22
3.3	Systemsäkerhet	22
3.4	Krigsmateriel – restriktioner	23
3.5	Annan särskild restriktion	24
4	Destruktion	25
5	Försäljning	26
5.1	Allmänt	26
5.2	Försäljning av krigsmateriel	28
5.3	Försäljning av förnödenhet med annan restriktion ..	28
5.4	Marknad och marknadsföring	28
6.	Överlåtelse på annat sätt än genom försäljning ...	30
6.1	Förnödenheter till Statens Försvarshistoriska Museer (SFHM) samt Statens Sjöhistoriska Museer (SSHM) .	30
6.2	Förnödenheter till andra intressenter	32
7	Ledning	33
7.1	Grunder	33
7.2	Mål	33
7.3	Roller och ansvarsfördelning	33
7.3.1	Avveckling av förnödenheter	36
7.3.2	Roll- och uppgiftsfördelning	37
8	Planering	42
8.1	Grunder	42
8.2	Mål m m	42

8.2.1	Bedömande och beslut	42
8.3	Roller och ansvarsfördelning	43
9.	Genomförande med uppföljning	47
9.1	Grunder	47
9.2	Mål	48
9.2.1	Genomförande	48
9.2.2	Uppföljning	48
9.3	Roller och ansvarsfördelning	48
10.	Ekonomisk kalkyl vid avveckling	50
10.1	Kalkylstöd	50
10.2	Kalkylvärden för olika typer av förråd	50
10.3	Redovisning av från LPL inhämtade kostnader för förvaring av förnödenheter	52

Bilagor

Bilaga 1	Lagar, förordningar och övriga regelverk (urval)	53
Bilaga 2	Åtgärder vid utgallring av vissa för- nödenheter	58
Bilaga 3	Exempel på omfattning av ett avvecklingsbe- dömande	62
Bilaga 4	Exempel på ISP:s klassificeringsutlåtande	65
Bilaga 5	Exempel på HKV:s beslut	66

Begrepp och definitioner

Om källa inte anges innebär det att begreppsförklaring gjorts endast för denna handbok.

Begrepp	Begreppsförklaring
Chef med stödansvar (C med stödansvar)	Chef med stödansvar är försvarsområdesbefälhavare, chef för flygflottilj, – underhållsregemente, – marinkommando. (FörLed 1996)
Central produktionsledare (CPL)	Central produktionsledare är chefen för operationsledningen och cheferna för armé-, marin- och flygvapenledningarna. (FörLed 1996)
Förnödenhet	Till Försvarsmaktens förnödenheter hör materiel (inkl material), ammunition, livsmedel, drivmedel, sjukvårdsförnödenheter och levande djur. Till förnödenheter räknas även penningmedel, kartor, fältpostförsändelser, publikationer och läromedel, vatten, elektrisk energi, foder samt bränsle. (FörLed 1996)
Grundorganisation (GRO)	Försvarsmaktens grundorganisation bygger på kadersystemprincipen. Principen innebär att organisationen i fred i allt väsentligt avspeglar organisationen i krig. Organisationen består av dels grundorganisationen som är en i fred kaderorganiserad del av krigsorganisationen, dels en beredskapsdel som vid mobilisering kompletterar grundorganisationen till en fullständig krigsorganisation. (FörLed 1996)
Kassation	Förfarande som har till syfte att åstadkomma ändrad disposition av förnödenheter med sådana fel och brister att de inte längre är och inte heller bör göras brukbara för sitt nuvarande ändamål och som efter särskilt beslut avförs ur redovisningen. (H UhFred)

Krigsorganisation (KRO)	Försvarsmaktens krigsorganisation utgörs av överbefälhavaren, militärbefälhavarna och krigsförbanden. (FörLed 1996)
Ledningschef	Cheferna för operations-, armé-, marin-, flygvapenledningarna är ledningschefer och benämns chefen för operationsledningen, arméchefen, marinchefen och flygvapenchefen. (FörLed 1996)
Lokal Produktionsledare (LPL)	Lokal produktionsledare är chef för kaderorganiserat krigsförband, utbildningsförband, funktionscentrum eller skola. (H Prod 1994, anpassat)
Museiförnödenhet	Förnödenhet som överförs till museer inom SFHM eller SSHM och som därmed byter ägarföreträdare.
Produktionsledare	Den som leder produktion av ett eller flera krigsförband, en skola eller ett centrum. (H Prod 1994)
Prydnadsförnödenhet	Varaktigt obrukbar förnödenhet.
Registervård	Verksamhet som syftar till att hålla register korrekta och aktuella.
Regional Produktionsledare (RPL)	Regionala produktionsledare är chef för militärområde, fördelning, MKG, BrigC, marinkommando, kustflottan, marinflygledningen samt flygkommando. (FFS 1996)
Riskanalys	En systematisk användning av tillgänglig information för att identifiera riskkällor och att uppskatta risker för personer, egendom eller yttre miljö. (H SystSäk)
Uppvisningsförnödenhet	Begränsat brukbar förnödenhet som ej längre ingår i FM:s krigs- eller grundorganisation.

1 Grunder

Förnödenhetsavveckling är sista länken i FM:s förnödenhetsförsörjning och syftar till att avveckla de förnödenheter som ej längre av kvantitativa eller kvalitativa anledningar erfordras i krigs- och/eller grundorganisationen. Resurser frigörs eller totalkostnader sänks genom att FM:s kostnader för dessa överskott upphör. Härvid blir FM mer kostnadseffektiv.

Från ekonomisk synpunkt är det viktigt att tidigt identifiera förnödenheter som kan förutses bli överflödiga och besluta om hur dessa skall kunna avvecklas på ett för FM kostnadseffektivt sätt. Vidmakthållande av överflödiga förnödenheter belastar FM:s ekonomi.

Under avvägningsprocessen i FM:s planeringsdialog klarläggs om krigsförband skall avvecklas. När FM fattar ett avvecklingsbeslut så startar avvecklingsprocessen.

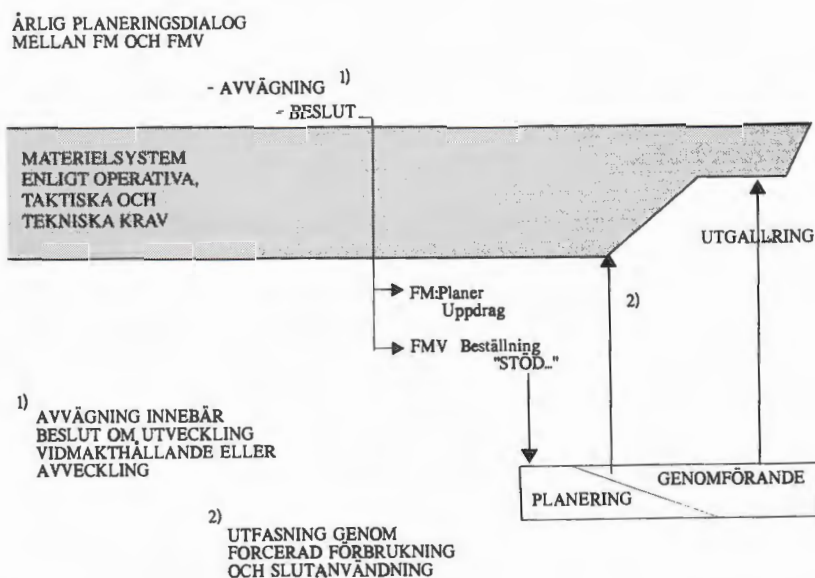


Bild 1. Processkarta

Denna process skall identifiera totala tillgångar samt mot operativa-, taktiska- och tekniska krav klarlägga:

- behov inom andra organiserade krigsförband eller materiel-system
- behov inom krigsförband eller materielsystem som är under utveckling

samt genomföra omfördelning och därefter avveckla resterande delar – överskottet.

1.1 Regelverk

Styrande dokument är FM:s föreskrifter och handböcker om verksamheten vid FM, bl a:

- Verksamhetsordning. Försvarmaktens föreskrifter om verksamheten vid Försvarmakten (VFM)
- Handbok för Försvarmaktens ledning, organisation och verksamhet i stort (FörLed)
- Handbok för produktion (H PROD)
- Handbok för Försvarmaktens underhållstjänst i fred (H UhFred)
- Försvarmaktens handbok för Systemsäkerhet (H SystSäk)
- Handbok Geografisk information för Försvarmakten (H Geo Info).

H Förnavv samband med andra publikationer med nära anknytning till verksamhetsområdet framgår av tabell 1.

Regelverket utgör grund för produktionsledning av den samlade verksamhet, som bedrivs inom FM och som syftar till att utveckla, vidmakthålla och avveckla krigsförband.

Lagar, förordningar och övriga regelverk som påverkar avveckling av förnödenheter framgår av bilaga 1.

För vissa förnödenheter föreligger särskilda bestämmelser i samband med avveckling genom utgallring. Dessa bestämmelser är även tillämpliga vid avgång genom kassation och framgår av bilaga 2.

Regler inom	Publikation	Målgrupp	Omfattning	Kapitel (motsv) betr materielavveckling
FM	VFM	FM	Föreskrifter om verksamheten vid FM	Kap 11 Förnödenhetsförsörjning och Teknisk tjänst
FM	För Led	FM förband, centra och skolor	Riktlinjer för verksamheten vid FM	Kap 15 Förnödenhetsförsörjning och Teknisk tjänst
FM	H PROD	CPL, RPL och LPL	Sammanställning av föreskrifter samt riktlinjer för produktion	Kap 5 Förnödenhetsförsörjning och Teknisk tjänst
FM	H SystSäk	CPL, stödjande mynd	Föreskrift samt riktlinjer för hantering av risker hos system	Delar hanterar avveckling av system/förnödenheter, bl a 1.11.4 och 3.22
FM	H Uhfred	Krigsförbands- och högre chefer jämte CPL, RPL och LPL	Riktlinjer i stort (VEM, VAD) för underhållstjänst i fred	Kap 8 Avveckling samt kap 9 Teknisk tjänst
FM	H Förnavv	Ansvariga för och handläggare av materielavveckling	Riktlinjer avseende förnödenhetsavveckling med mer detaljerad information om VEM som gör VAD samt HUR det görs	
FMV ¹	Tjänsteföreskrift		Föreskrifter för FMV avseende förnödenhetsavveckling	

¹ Regler inom Försvarets materielverk (FMV) gäller ej för FM

Tabell 1. Publikationer med anknytning till H Förnavv

1.2 Avveckling av förnödenheter

1.2.1 Mål

Målet med avveckling är att frigöra resurser för annan verksamhet genom att snabbt göra sig av med kvantitativt överskott och kvalitativt ej användbara förnödenheter. All lagring, hantering och vidmakthållande av överskottsfornödenheter sker så att resursförbrukning och kostnader för det totala förnödenhetsbeståndet kan hållas så lågt som möjligt i förhållande till anbefallda operativa-, taktiska- och tekniska krav.

Avveckling genomförs på det för FM mest totalekonomiska sättet. Det innebär bl a att totala intäkter skall vägas mot totala kostnader för avveckling. Det alternativ som ger störst nytta bör väljas m h t ekonomi, systemsäkerhet, samhällsnytta/-skada, regelverk samt operativa-, taktiska- och tekniska krav.

Med intäkter och kostnader i detta sammanhang avses inte endast pengar utan även andra effekter som påverkar helhetslösningen. Det kan vara ekonomiskt fördelaktigt att få goda intäkter genom en försäljning men kostnader för t ex skador, dåligt renommé, miljöpåverkan m m kan bli mycket större även om de i analysen inte kan värdesättas i pengar. Ett exempel med stark kostnadspåverkan är t ex försäljning av utgallrade bandvagnar till allmänheten. FM skulle förmodligen få ett bra styckpris av den civila marknaden (t ex av skogsbrukare, jaktlag, samlare, motorklubbar, friluftsklubbar m m) men en bandvagn får inte köras på allmän väg eller i terräng utan särskild dispens. Sådan dispens har FM för sin verksamhet. FM skall inte, i syfte att själv tjäna pengar, medverka till att skapa eller öka förutsättningar för lagbrott, trafikfaror och skador på person, egendom samt yttre miljö m m. FM är ansvarig för att inte FM:s förnödenheter åsamkar systemsäkerhetsskador (skada på person, egendom eller yttre miljö) oavsett om FM har förnödenheten i sin ägo eller har avyttrat den.

Avveckling av förnödenheter medför alltid en kostnad, även om intäkterna kan vara större än kostnaderna. Framförhållning och tidigt tagna beslut (innan förbandet tas ur krigsorganisationen) ger lägst kostnad för avveckling. Om beslut om avveckling skjuts på framtiden, blir sannolikt den totala avvecklingskostnaden större på grund av:

- onödiga underhålls-, förråds- och redovisningskostnader
- ökade personalkostnader
- att förnödenheterna blir omoderna och därmed mindre attraktiva för marknaden
- att kunskap och kompetens ej längre är tillgänglig i organisationen.

För FM är i de flesta fall resultatet av en snabb avveckling mer lönsam än en långsam sådan i syfte att få högre försäljningsintäkter främst med anledning av minskade förrådshållningskostnader.

Bild 2 visar schematiskt:

- kostnaders utfall över tiden under olika skeden i materielprocessen
- kostnader vid tidiga beslut om och genomförande av avveckling
- kostnadsutveckling vid sent taget beslut.

Avveckling av förband, materielsystem eller centralt anskaffade förnödenheter sker efter beslut av CPL. Avvecklingen leds och genomförs på uppdrag från CPL av RPL / LPL som även övertar ansvar från krigsförbandschef när förband går ur krigsorganisationen. FMV stödjer därvid FM efter beställning från CPL.

Krigsförbandschef kan utöva sitt ansvar för avveckling av förnödenheter före det att förbandet utgår ur krigsorganisationen genom uppdrag till C med stödansvar.

1.2.2 Ansvar och omfattning av beslut

CPL beslutar om och utövar ledning (planering, genomförande med uppföljning) avseende avveckling av förnödenheter med underlag från bl a RPL, LPL, taktiska centra, funktionscentra, krigsförbandschefer samt från FMV. Beslut delges och uppdrag ges inom FM och beställningar ställs till FMV.

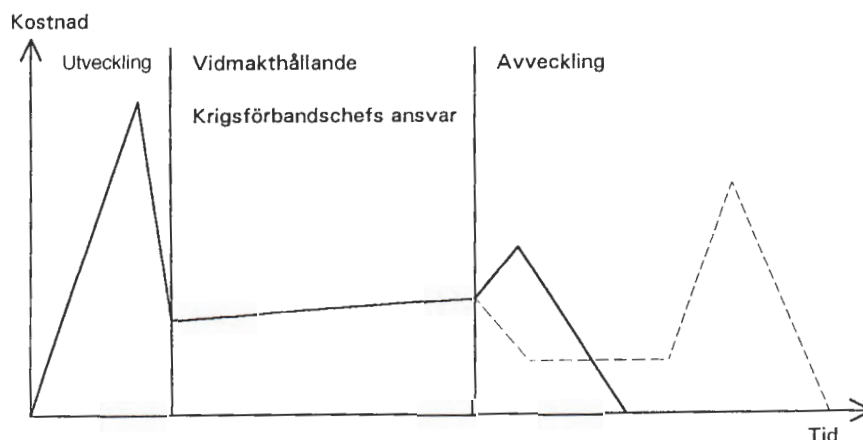


Bild 2. Kostnader under materielprocessen (H UhFred)

FMV planerar förnödenhetsavvecklingen enligt FM:s beslut och beställning. Under genomförandet stödjer FMV FM så att målen nås. FMV genomför också viss egen förnödenhetsavveckling samt registervård.

Produktionsledare på central, regional och lokal nivå beslutar om avveckling av de förnödenheter för vilka de själva har anskaffningsansvar enligt produktionsuppdrag.

Förnödenhet som LPL eller krigsförbandschef anskaffat till KRO, på uppdrag av CPL, anses i detta fall vara centralt anskaffad och avvecklas på uppdrag av CPL.

Beslut om avveckling omfattar:

- vad som skall avvecklas
- kvantiteter att avveckla
- mål
- tidplan
- krav på materiell beredskap inför och under avvecklingsperioden
- ställningstagande till att särskild systemsäkerhetsverksamhet skall genomföras för att hantera förekommande risker i samband med avveckling
- uppdrag inom FM samt beställning till stödjande myndigheter
- eventuell hemställan till andra myndigheter
- ekonomiska förutsättningar
- övriga specifika krav, behov, begränsningar eller handlingsregler t ex samråd före genomförande m m.

Exempel på HKV:s beslut angående avveckling framgår av bilaga 5.

Framförhållning i planering och tidiga beslut har både av praktiska och ekonomiska skäl stor betydelse för effektiviteten i verksamheten.

Viktiga beredningsområden inför avveckling är bl a:

- faktiska behov över tiden gentemot operativa-/taktiska krav

- kontroll av behov vid annat krigsförband, anläggning, materielsystem eller som reservmateriel m m
- förnödenhetens status som krigsmateriel¹ och möjligheter till åtgärder så att förnödenheten ej längre utgör krigsmateriel
- kontroll om förnödenheten är sekretessbelagd eller behäftad med annan restriktion såsom slutanvändaråtagande (motsv)
- identifiering av de riskkällor som system/ förnödenheter innehåller och som kan utlösas genom t ex felaktigt val av utgallringsmetod
- identifiering av de specifika systemsäkerhetskrav inklusive miljökrav som är gränssättande för aktuell utgallring
- konsekvenser om förnödenheten försäljs och kommer ut på marknaden
- konsekvenser om förnödenheten utgör version eller substitut.

FM och FMV skall alltid pröva vilka konsekvenserna blir om förnödenheten skulle komma i allmän ägo. Det finns skäl för FM att reglera avvecklingen så att vissa förnödenheter inte blir tillgängliga för allmänheten. FM:s utgallring av förnödenheter skall ej bidra till oönskade effekter i samhället eller dess miljö. Sådana skäl och effekter kan bl a vara av säkerhetskaraktär (polisiär eller teknisk), policykaraktär eller att de risker förnödenheten förorsakar person, egendom eller yttre miljö, ej är acceptabla.

¹ Krigsmateriellagen, SFS 1992:1300.

1.3 Avvecklingens del av underhållstjänsten

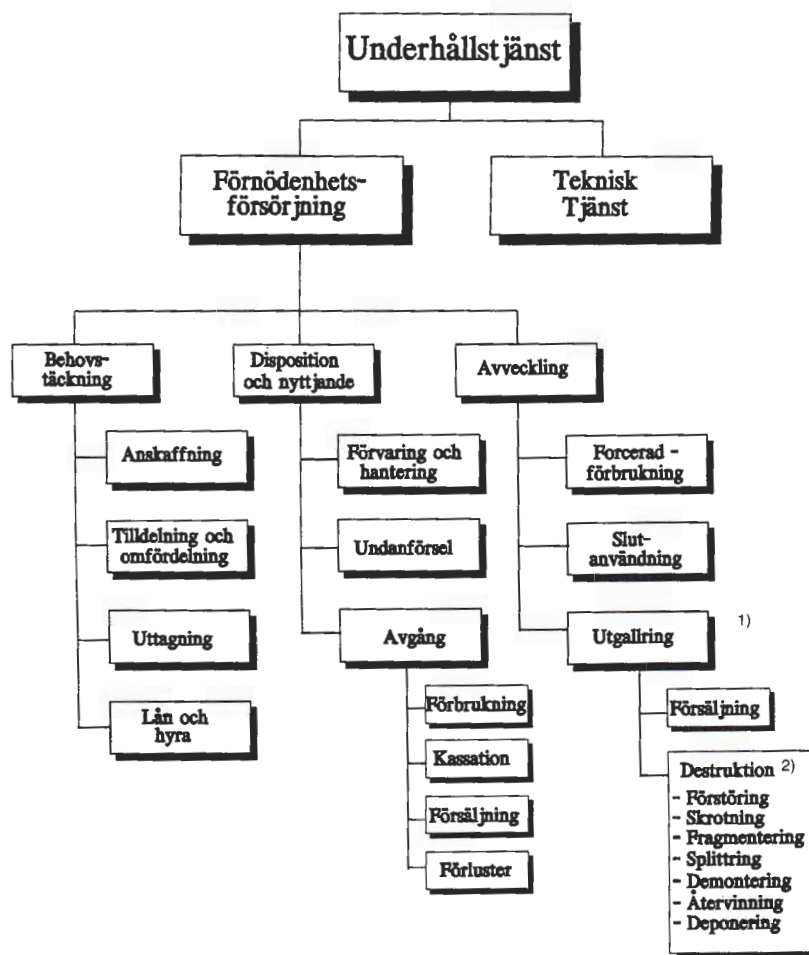


Bild 3. Avvecklingens del av underhållstjänsten

¹ Förnödenhet som utgallras (eller kasseras) kan helt eller delvis utgöra en tillgång inom tekniska tjänstens materielunderhåll. Sådan materiel överförs till FMV:RESMAT.

² Exempel på åtgärder som vidtas enskilt eller i kombination med varandra för att uppnå avsett destruktionsmål.

Bild 3 innehåller ett antal begrepp gällande avveckling.

Avveckling

Organiserad form och metod inom förnödenhetsförsörjning för hur förband, materielsystem och däri ingående förnödenheter slutligt avlägsnas ur hela eller delar av FM. Hänsyn tas till krav på rationalitet, effektivitet, lönsamhet och miljö. Avveckling genomförs när behov ej längre föreligger i grund- respektive krigsorganisationen.

Forcerad förbrukning

Metod inom avveckling av förnödenheter och avser i första hand engångsförnödenheter t ex ammunition, livsmedel, reservdelar. Forcerad förbrukning kan föregå utgallring i syfte att minska utgallringskostnaderna. Beslut om forcerad förbrukning kan innebära åtgärder avseende förvarings- och underhållsambitioner, prisjustering m m i syfte att stimulera förbrukning före utgallring.

Slutanvändning

Metod inom avveckling av förnödenheter och avser i regel flergångsförnödenheter (t ex vapen, fordon, fartyg, utbytesenheter). Slutanvändning kan föregå utgallring i syfte att minska utgallringskostnaderna. Beslut om slutanvändning kan innebära åtgärder avseende förvarings- och underhållsambitioner, anskaffningsbegränsningar, upphävande av nyttjanderestriktioner samt möjlighet till kannibalisering m m.

Utgallring¹

Metod för att avlägsna för sitt ändamål brukbara, men för FM obehövlige förnödenheter. Utgallring sker som försäljning eller destruktion. Beslut om utgallring kan även innebära att åtgärder för tillbehör, reservmateriel, dokumentation, information, underhåll, säkerhet, miljö m m vidtas.

¹ Utgallring av fartyg kan även benämnas utrangering.

Försäljning

Metod inom utgallring. Försäljning är ofta den totalekonomiskt mest effektiva metoden, då den medför att FM tillförs likvida medel samt att den är en snabb och billig metod för att bli av med förnödenheterna.

Destruktion

Metod inom utgallring. Destruktion används då försäljning inte får ske, inte är lämplig eller inte är möjlig.

Destruktionen skall genomföras på ett sådant sätt att förnödenheten inte kan återställas till sin grundfunktion.

Åtgärder vid destruktion är förstöring, skrotning, fragmentering, splittring,¹ demontering, återvinning, deponering – eller en kombination av dessa.

Exempel på destruktion är demontering och skrotning av en stridsvagn samt splittring av en sats där vissa artiklar återanvänds, vissa skrotas och vissa fragmenteras.

Anm. Vad som här ovan anges avseende utgallring genom försäljning eller destruktion är även tillämpligt vid avgång genom kassation.

Totalutgallring

Totalutgallring är ett försvarsmaktsbegrepp och är en ambitionsnivå inom begreppet utgallring. Innebörden är att samtliga för avveckling beslutade förnödenheter inklusive till dessa knutna unika förnödenheter (tillbehör, reservmateriel, dokumentation samt information i ADB-system) fullständigt avlägsnas ur FM och FMV.

Förnödenheter som inte är unika men är knutna till utgallrade förnödenheter lagernivåanpassas.

Totalutgallring genomförs när samtliga behov i FM utgått.

¹ Splittring av satser (motsv) skall genomföras restriktivt. Endast artikel som är oundgängligen nödvändig tillvaratas.

Delutgallring

Är en lägre ambitionsnivå inom utgallring än totalutgallring och berör endast en delmängd av en eller flera förnödenheter i hela eller delar av FM. Lagernivåanpassning sker av tillbehör, reservdelar, utbytesenheter etc.

Dokumentation och information kvarstår.

Inför en delutgallring genomförs lokal / regional omfördelning så att förnödenheter med lägst status utgallras.

Delutgallring genomförs av överskott som uppstår när behov justeras nedåt.

Exempel 1

Förnödenheten förekommer i armén (A), marinen (M) och flygvapnet (FV) och skall utgallras i sin helhet i samtliga ledningar. Detta är en totalutgallring inom FM.

Exempel 2

Förnödenheten förekommer endast inom A och skall i sin helhet utgallras. Detta är en totalutgallring inom FM.

Exempel 3

Förnödenheten förekommer i mer än en ledning, t ex A och FV, men skall i sin helhet (100%) utgå ur en ledning, t ex A. Detta är en delutgallring i FM. I FM:s beslutsskrivelse respektive FMV:s avvecklingsskrivelse anges detta som en delutgallring i FM. Skrivelsen kompletteras med förklarande text som "och utgallras fullständigt inom armén" eller "utgallras inom armén till 100%".

2 Informationsstöd

Informationsunderlag för beslut och ledning hämtas bl a ur:

- KRO-systemen (KroA, Sk/Marin, KroFv) som redovisar krigsförbandens behov av förnödenheter med angivande av sammanfattande beteckning m m
- TOR-C (central nivå) som redovisar olika skärningar av sammanställningar över behov (B), tillgång (T) och differens (D) av förnödenheter, BTD
- TOR-R (regional nivå) som redovisar olika skärningar av sammanställningar över BTD av förnödenheter inom militärområde
- TOR-L (lokal nivå) som redovisar BTD av förnödenheter vid krigsförband inom marinen och flygvapnet samt E-förnödenheter vid underhållsregementen
- Lift (lednings och informationssystem för förnödenhetsförsörjning och teknisk tjänst) som redovisar BTD och materiell status vid krigsförband inom armén
- AMUS (allmänt materieluppföljningssystem) som är arméns materieluppföljningssystem
- MARIS som är marinens driftsäkerhets- och materieluppföljningssystem
- DIDAS (driftdatasystem) som är flygvapnets system för planering och uppföljning av materiel
- DELTA (informationssystem för försvarets reservmaterieförsörjning) som redovisar behov, tillgång, lokalisering och placering av reservmateriel (förbrukningsmateriel, reservdelar (Rd), utbytesenheter (UE), begränsat reparable enheter (BRE) samt försäkringsenheter (FÖE). För UE redovisas även status. I DELTA finns även för vissa förnödenheter miljöuppgifter samt uppgifter om slutanvändaråtaganden (motsv)
- FREJ (förmödenhetsdataregistrering) som innehåller bl a grund- och förvaltningsdata för förnödenheter. I FREJ registreras även utgallringsbeslut samt FMV:s beteckning

- DATO är ett hanteringssystem för TO (tekniska order) och administrativa data om tekniska order
- BORIS (bild och ritningsinformationssystem) som är ett system, främst för FMV, och som innehåller bl a ritningar och administrativa data om ritningar
- AMP-FG (anläggningsmaterielplaneringssystem, försvarsgrensgemensamt) som är ett materielplaneringssystem vid uppbyggnad av anläggningar. Systemet är främst avsett för FMV intill dess att anläggningen med dess förnödenheter överförs till FM och redovisning i TOR/Lift
- MIFOR (militärt fordonsregister) som är ett registrerings- och redovisningssystem för militärt registrerade fordon. Systemet redovisar även tekniska data, redovisande – och tidigare redovisande förband samt övrig information såsom miljöklass, dispenser m m. Med fordon avses förutom motordrivna fordon även släpkärror, pjäs på hjul, stridsfordon m m samt efterfordon såsom kompressorer, pumpaggregat och elverkskärror
- FART som är FM:s analyssystem för rationella transporter.

3 Säkerhet

3.1 Sekretesskydd

Under hela avvecklingsperioden och således även under utgallringens genomförande gäller samtliga bestämmelser för skydd av den försvarssekretess som ingår i materielen. Även om materielen utgallrats (eller kasserats) kan den innehålla försvarssekretess och därmed utgöra hemlig materiel. Säkerhetsbestämmelser framgår av Bestämmelser för materielsäkerhetsskydd (MATSÄK).

3.2 Miljösäkerhet

De förnödenheter som FM innehar påverkar miljön under hela sin livscykel. För att minska denna påverkan skall bl a avveckling ske på ett ansvarsfullt sätt. Ur miljösynpunkt är det bäst om avvecklade förnödenheter i första hand kan återanvändas och i andra hand återvinnas. I annat fall skall förnödenheten destrueras på ett, ur miljösynpunkt, godtagbart sätt varvid försök görs att utvinna energiinnehållet. I sista hand tillämpas deponering.

Vid avveckling kan avfall i vissa fall klassas som farligt avfall. Inom FM är det respektive underhållsregemente (uhreg) samt Uhgrp G som svarar för samordning, rådgivning, uppsamling och transport av farligt avfall.

3.3 Systemsäkerhet

Vid framtagning av nya system skall alltid systemsäkerhetsverksamhet genomföras i syfte att förhindra okända / oönskade risker.

Vid avveckling av äldre system, framtagna utan stöd av systemsäkerhetsverksamhet och där kunskapsunderlaget avseende förekommande risker saknas eller är ofullständigt genomförs riskanalyser enligt H SystSäk avsnitt 3.9, 3.12 i tillämpliga delar.

Risker kan förekomma som har sitt ursprung i:

- material och komponenter med farliga egenskaper (toxicitet, ej nedbrytbart, lämnar farliga rester vid bränning/destruktion)
- lagrad energi (trycksatta kärl, fjädrar, reaktiva ämnen, energi i elkomponenter)
- ofullständiga metoder för demontering/destruktion.

Syftet med att genomföra systemsäkerhetsverksamhet under systems slutskede är att säkerställa att person, egendom och yttre miljö ej utsätts för fara/skada då avveckling genomförs.

Resultat av systemsäkerhetsanalys utgör underlag för val av utgallringsmetod, tekniska order, beskrivningar m m.

3.4 Krigsmateriel – restriktioner

Med krigsmateriel avses i denna handbok de förnödenheter som enligt lagen om krigsmateriel och dess förordning utgör krigsmateriel och därmed underställs särskild prövning inför en avveckling. Sådan prövning klarlägger om förnödenheten skall hänföras till krigsmateriellagen eller ej.

Tillverkning och tillhandahållande (försäljning, upplåtelse, utbudande mot vederlag, lån, gåva eller förmedling) av krigsmateriel regleras i nämnda lag.

FM tillämpar vanligtvis begreppet krigsmateriel i vid bemärkelse och avser då alla de förnödenheter som anskaffats för krigsorganisationen.

Många förnödenheter inom FM är särskilt avpassade för krigets speciella krav. En stor del av dessa förnödenheter faller därför in under det juridiska begreppet krigsmateriel. Detta styrs av Lag (1992:1300) om krigsmateriel (SFS 1997:689) och Förordning om ändring i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. (SFS 1997:690)

Inför en avveckling, som innebär tillhandahållande enligt ovan av FM:s förnödenheter, klarläggs samtidigt vilka åtgärder som kan vidtas så att förnödenheten ej längre behöver hänföras till krigsmateriellagen. Sådana åtgärder beslutas av Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP). Om sådana åtgärder genomförs kan materielen försälas helt tillståndsbefriat.

3.5 Annan särskild restriktion

Dessa förnödenheter är belagda med andra restriktioner såsom slutanvändaråtaganden, exportkontroll o dyl. ISP är tillsynsmyndighet.

4 Destruktion

Beslut om destruktion samt i vilken omfattning FM skall genomföra destruktion i egen regi är ett ägarföreträdaransvar. Destruktion i egen regi inom FM skall begränsas till åtgärder som styrs av ägarföreträdaransvar och säkerhet.

Före beslut ansvarar ägarföreträdare för att riskanalys genomförs i syfte att klarlägga konsekvenser när förnödenheterna skall destrueras.

Strävan är att koppla destruktion mot återanvändning inom FM, t ex inom den tekniska tjänsten, under förutsättning att det är ekonomiskt lönsamt eller tekniskt nödvändigt. Destruktion genom demontering, splittring m m i syfte att lägga upp "bra att ha lager" skall undvikas. Destruktion genom skrotning, förstöring m m genomförs med beaktande av säkerhetskraven i H SystSÄK.

FM är ansvarig om skada uppstår och om destruktör ej erhållit all den information som behövs för att undvika skada på person, egendom eller yttre miljö.

Föreligger kontrollbehov med anledning av säkerhetsaspekter (jfr kap 3) styrs destruktionen genom att särskild instruktion utfärdas. Sådan instruktion omfattar en komplett redovisning av vad som kan åsamka person-, sak- eller miljöskada samt hur t ex skrotning skall genomföras. Destruktör, t ex skrotningsfirma, kan i avtal åläggas att skriftligen särskilt intyga att skrotning skett samt att angiven vital del förstörts.

Det skall således ej vara möjligt att, efter destruktion, kunna köpa delarna var för sig och sedan montera ihop dem igen till en fungerande förnödenhet.

5 Försäljning

Försäljning av statens lösa egendom får ske om förnödenheterna ej längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbara. Försäljning skall genomföras affärsmässigt. (Förordning om överlåtelse av statens lösa egendom, SFS 1996:1191)

Ledningschef i HKV beslutar om försäljning av särskilt känsliga förnödenheter, bl a krigsmateriel. (Överbefälhavarens order avseende Försvarsmaktens omstrukturering – Skede IV och V 1997-10-03, HKV 02311:72416)

Beslut om försäljning samt vem som skall genomföra försäljningen är ett ägarföreträdaransvar.

Före beslut ansvarar ägarföreträdare för att riskanalys genomförts i syfte att klarlägga konsekvenser om förnödenheterna kommer ut på marknaden.

FM är ytterst ansvarig om skada uppstår och om köpare ej erhållit all den information som behövs för att undvika skada på person, egendom eller yttre miljö.

5.1 Allmänt

Störst effekt av försäljning ger den snabba avvecklingstakten, vilket leder till tidiga kostnadsreduceringar i form av minskade resursbehov för förvaring, hantering, vård och tillsyn. Strävan vid försäljning skall vara att tillföra FM största möjliga totalekonomiska effekt. Härvid gäller att värdera och minimera de egna resursinsatserna och att bedöma helhetseffekten för FM:s produktion.

FM kan genomföra försäljning i egen regi eller genom beställning till FMV.

En noggrann redovisning och en klar uppgifts- och ansvarsfördelning i samband med försäljning är viktiga förutsättningar för att undvika bl a jäv, bristande affärsmässighet samt misstankar om oegentligheter.

Ekonomiska transaktioner vid försäljning eller destruktions skall alltid kunna härledas till skriftliga beslut. Exempel på sådana beslut är CPL avvecklingsuppdrag, FMV:s kompletterande bestämmelser till CPL beslut, lokalt fattat utgallrings- eller kassationsbeslut.

FM/FMV kan låta köparen vidta åtgärder på förnödenheterna före fortsatt försäljning eller export. Sådana åtgärder kan t ex vara att avlägsna tjänstetecken. Att överlåta visst sådant arbete till köparen kan för FM vara totalekonomiskt mest lönsamt. Om så sker bör det avtalas om att FM/FMV skall beredas möjlighet till besiktning före fortsatt försäljning, export eller annan överlåtelse.

Säljaren beskriver förnödenheten på ett så utförligt sätt som möjligt. Presumptiva anbudsgivare ges möjlighet att själva besiktiga förnödenheten före anbudstidens utgång. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud behandlas objektivt utan ovidkommande hänsyn.

Affärsmässighet och objektivitet utan ovidkommande hänsyn innebär att en riktad köpförmån, t ex att försvarsanställda i direkt anslutning till allmän försäljning får handla före allmänheten i samband med regementets dag, inte är förenligt med innebörden av ovanstående.

Affärsmässighet innebär också att försäljning av förnödenhet eller förnödenhetsmängd av enskilt eller sammanlagt ringa värde kan ske till egen personal om försäljningen kungörs på tjänstemeddelande eller sker i personalbutik, dvs en lokal som är särskilt upplåten och avsedd för försäljning under mer etablerade former. Förutsättning för en sådan försäljning är att detta är mer kostnadseffektivt än annan försäljningsmetod. Försäljningen skall även här bedrivas under affärsmässiga villkor och med momsredovisning m m.

Försäljs förnödenheterna i lokal enligt ovan skall alla som har tillträde till området även ha tillträde till personalbutiken.

Vid försäljning av förnödenheter gäller särskilda ekonomiska redovisningsbestämmelser.

5.2 Försäljning av krigsmateriel

Försäljning av förnödenheter som utgör krigsmateriel enligt krigsmateriellagen och dess förordning sker endast centralt. ISP är tillsynsmyndighet.

Regeringen har beslutat att FM endast får försälja krigsmateriel till de svenska företag som har regeringens tillstånd att handla med krigsmateriel. (Regeringsbeslut, Fö 1992-12-17)

Beslut i övriga fall fattas av regeringen.

FM har ej rätt att själv fatta beslut om export av krigsmateriel.

FM och FMV:s produktavdelningar hänvisas – via FMV: KARLSTAD – till ISP för slutlig prövning och beslut om förnödenheten hänförs till krigsmateriellagen och därmed utgör krigsmateriel eller ej.

Försäljning av vapen sker centralt enligt CPL beslut och riktlinjer. Detta gäller alla vapen som innehas av FM oavsett anskaffningssyfte och om de ingår i KRO eller ej. Riktlinjer framgår av Försvarsmaktens bestämmelser för anskaffning, avveckling, visst nyttjande och museihantering av vapen, HKV skr 1995-11-06, 34 800:801 45.

5.3 Försäljning av förnödenhet med annan särskild restriktion

Dessa förnödenheter försäljs endast centralt.

5.4 Marknad och marknadsföring

FM:s sortiment av förnödenheter fördelar sig på ett stort antal branscher och näringsområden. Kännedom om branschernas uppbyggnad och avsättningsmöjligheter krävs för att välja de avvecklingsmetoder som är mest gynnsamma med hänsyn till FM:s hanterings- och lagerhållningsprinciper.

Beroende på förnödenhetsslag, kvantiteter, avsättningsperioders längd och förnödenheternas status kan såväl lokala, nationella som internationella marknader komma i fråga. De inhemska marknaderna mätas relativt snabbt, varför även de internationella marknaderna bör beaktas för att uppnå en snabb avsättningstakt. Företag i Sverige som har tillstånd att handla med krigsmateriel kan på kort tid undersöka intresset för FM:s överskottsprodukter på den internationella marknaden. Företagen är främst intresserade av stora kvantiteter.

Företag med intresse av att köpa FM:s överskottsprodukter finns förtecknade i företagsregister vid FMV:KARLSTAD. Förband, centra och skolor som vill utnyttja FMV:s företagsregister för sin marknadsföring kontaktar FMV:KARLSTAD. Sådan marknadsföring innebär att FMV:KARLSTAD via datafax orienterar intressenter. Marknadsföring via FMV innebär vare sig säljåtagande eller säljförpliktelse för FMV.

6 Överlåtelse på annat sätt än genom försäljning

6.1 Förnödenheter till Statens Försvarshistoriska Museer (SFHM) och Statens Sjöhistoriska Museer (SSHM)

I samband med avveckling av förnödenheter säkerställer CPL att SFHM och SSHM bereds möjlighet att ta till vara de förnödenheter som är av försvars- eller sjöhistoriskt intresse.

SFHM och SSHM samt museer inom deras ansvarsområde bereds även möjlighet att överta andra förnödenheter som avvecklas genom utgallring inom FM. Med andra förnödenheter avses här sådana förnödenheter som fyller ett museibehov utöver de tidigare nämnda och som kan underlätta verksamheten vid museet eller tillföra den museala idén ytterligare möjligheter. Med andra förnödenheter avses även förnödenheter av för FM ringa värde (ej enbart ekonomiskt) och som ej faller under särskild lagstiftning eller under annan av FM utfärdad särbestämelse eller annan restriktion.

Förnödenheter överlämnas i befintligt skick. FM strävar efter att överlämna de kvalitativt bästa övertaliga förnödenheterna. Till förnödenheterna hörande dokumentation unik(a) reservmateriel, underhållsutrustningar, tillbehör m m kan medfölja huvudförnödenheten.

Begränsningar i förnödenhetsomfång görs av SFHM respektive SSHM.

Förnödenhet som vid avveckling faller under MATSÄK bestämmelser eller är behäftade med särskilda åtaganden t ex slutanvändarintyg (motsv) får ej utan särskild prövning överlåtas.

Ritningar, beskrivningar och andra arkivhandlingar som berörs av utgallring ingår i FM:s och FMV:s arkiv och får ej överlämnas till SFHM eller SSHM. Föreligger extra exemplar får dock överlåtelse ske.

Överlåtna förnödenheter avförs ur FM:s tillgångsredovisning.

Ansvar för överlåtna förnödenheter övertas och utövas i alla avseenden fullt ut av SFHM respektive SSHM.

SFHM och SSHM övertar inte redovisningsansvar för förbands, centras och skolors tillgångar av föremål som utgör prydnads- eller uppvisningsförnödenhet.

Svenska och utländska museer som i sina samlingar har olika typer av militära förnödenheter kan erhålla enstaka föremål från FM. Sådan överlåtelse handläggs av SFHM. FM överlåter förnödenhet till SFHM som i sin tur överlåter eller deponerar föremål till museum med iakttagande av svensk lagstiftning, bl a vapenlagen, krigsmateriellagen samt ISP:s riktlinjer.

Vapen som överlämnats av FM till SFHM och SSHM får ej avyttras till enskilda personer. FM för register över bl a överlåtna vapen. (Försvarsmaktens bestämmelser för anskaffning, avveckling, visst nyttjande och museihantering av vapen, HKV skr 1995-11-06, 34 800:801 45.)

Fordon som överlämnats till SFHM eller SSHM är registrerat i MIFOR intill dess att avregistrering begärs. Så länge fordonet är registrerat i MIFOR har SFHM eller SSHM bl a besiktnings- och trafiksäkerhetsansvaret. Förband, centrum eller skola som ur förbandsmuseum, underställt SFHM eller SSHM, lånar förnödenhet är skyldig att före nyttjande kontrollera att förnödenheten, t ex ett fordon, uppfyller kraven enligt gällande regelverk.

Museala förnödenheter, som av SFHM har deponerats vid förbandsmuseer, FM:s förband, centra och skolor, förvaras enligt FM:s bestämmelser som återfinns i bl a FEKA¹ och MATSÄK.

¹ Överbefälhavarens kungörelse med föreskrifter om förvaring i fred av försvarsmaktens eldhandvapen, kulsprutor och viss ammunition m m (FFS 1979:27).

6.2 Förnödenheter till andra intressenter

Handläggs av CPL och regeringen beslutar om överlåtelse.

7 Ledning

7.1 Grunder

Ledning utövas genom den planering och genomförande med uppföljning som fortlöpande krävs för att nå FM:s uppställda avvecklingsmål.

Avveckling är ett led i materielprocessen och ledning av avveckling skiljer sig därför inte från vad som gäller vid t ex ledning av anskaffning eller vidmakthållande av förnödenheter.

7.2 Mål

Chefer på olika nivåer skapar förutsättningar för alla berörda att genomföra en så totalekonomiskt rationell avveckling som möjligt. Detta sker med hänsyn tagen till miljösäkerhet, samhällsnytta/-skada, regelverk samt operativa- och taktiska ambitioner.

7.3 Roller och ansvarsfördelning

FM är ägarföreträdare för statens militära förnödenheter. Det övergripande ansvaret utövas av Högkvarteret (HKV). FMV är ägarföreträdare för drivmedel och reservmateriel.

Ägarföreträdarens ansvar omfattar ägarens alla skyldigheter men med begränsade rättigheter eftersom regeringen fattar beslut i vissa fall.

Vid all avveckling av centralt anskaffade förnödenheter ansvarar CPL för att tidigt låta analysera om system/förnödenhet kan innebära risk för person, egendom eller yttre miljö. Detta utförs genom uppdrag till Försvarets sjukvårdscentrum (FSC) respektive beställning till FMV om att låta utföra riskanalys inför aktuell utgallring.

Initiativ till avveckling kan tas var och när som helst inom FM och FMV. Det kan t ex omfatta förslag om att minska volymen av ersättningsförnödenheter vid uhreg eller marinkommando-underhållsbataljon (MKuhbat). Krigsförbandschef kan föreslå att förnödenhet helt tas bort om den inte längre fyller någon uppgift med hänsyn till krigsförbandets utveckling eller uppgift.

FMV har ansvar för att FM i tid erhåller information och beslutsunderlag inför materiell förändring och som är satt i relation till operativa-, taktiska- och tekniska krav.

FSC har sakansvar för sjukvårdsförnödenheter inom FM. I detta avseende har FSC samma roll som FMV har för övriga förnödenhetsgrupper.

Förband, centra och skolor insänder förslag till HKV som med hjälp av bl a FMV analyserar behov, tillgång och om det föreligger under- eller överskott inom respektive ledning (A, M, FV) och inom FMV (FMV:RESMAT). Kontroll görs också om andra delar av FM har behov som inte är täckta innan beslut om avveckling fattas. Om det förekommer underskott görs först en omfördelning. Om det trots detta föreligger ett överskott kan man genom punktinsats göra avveckling genom delutgallring för att sänka den totala lagernivån. Detta bör regleras med förändrad behovssättning i KRO-systemen. Uhreg, UhgrpG samt MKuhbat ansvarar för att det råder kvalitativ balans beträffande förnödenheter som skall utgallras bl a genom förnödenhetsom-sättning.

Om förnödenheten inte längre behövs i FM görs en totalutgallring. Detta är en betydligt mer omfattande process. Totalutgallringen innebär att själva huvudförnödenheten och alla dess unika tillbehör, unik reservmateriel, underhållsutrustningar, utbildningsförnödenheter m m, skall tas bort inom hela FM och FMV. I vissa fall behövs omfattande miljöåtgärder sättas in, säkerhetsplanering genomföras, avtal med destruktionsfirmor upprättas, transporter planläggas, marknadsföring med försäljning och krigsmaterielkontroll genomföras.

Beslutet innebär också att underhållsavtal m m skall sägas upp samt att handböcker, instruktioner, tekniska order och övrig dokumentation och information, tas bort från mobiliseringsför-råd, krigsförråd, verkstäder, bokförråd, redovisnings- och infor-mationssystem och till sist även berörda arkiv. Denna sistnäm-

da utgallring styrs av Arkivtjänst hos myndigheter som hör till Försvarsdepartementet (Arkiv F) och regleras genom gallringsföreskrift som fastställs av Krigsarkivet (KrA).

Totalutgallringsbeslut registreras i FREJ som överför informationen till lednings- och informationssystem, bl a till KRO-systemen och TOR/Lift.

När FM:s informationssystem visar att förnödenheten ej längre tillgångsredovisas tas registreringen bort i FREJ. Därmed existerar inte förnödenheten längre för FM.

Dokumentation kan dock under ett antal år finnas kvar i FM:s och FMV:s arkiv. Gallring och överlåtelse av dessa handlingar till KrA regleras i särskild ordning.

En förnödenhetsutgallring som omfattar totalutgallring kan ta tre till sju år exklusive gallring av handlingar.

Senast i ett totalutgallringsskede ansvarar FM (eventuellt genom beställning till FMV) för att SFHM, SSHM samt KrA erhåller information om förestående avveckling, begäran om behov samt kontroll med KrA om utgallringsföreskrift.

7.3.1 Avveckling av förnödenheter

HKV erhåller underlag från taktiska centra, funktionscentra, produktionsledare och krigsförbandschefer. Dessutom lämnar FMV fördjupat beslutsunderlag till FM inför beslut om avveckling. HKV:s avvecklingsbeslut leder till produktionsuppdrag inom FM, samt beställning till FMV. Hemställan görs till övriga intressenter.

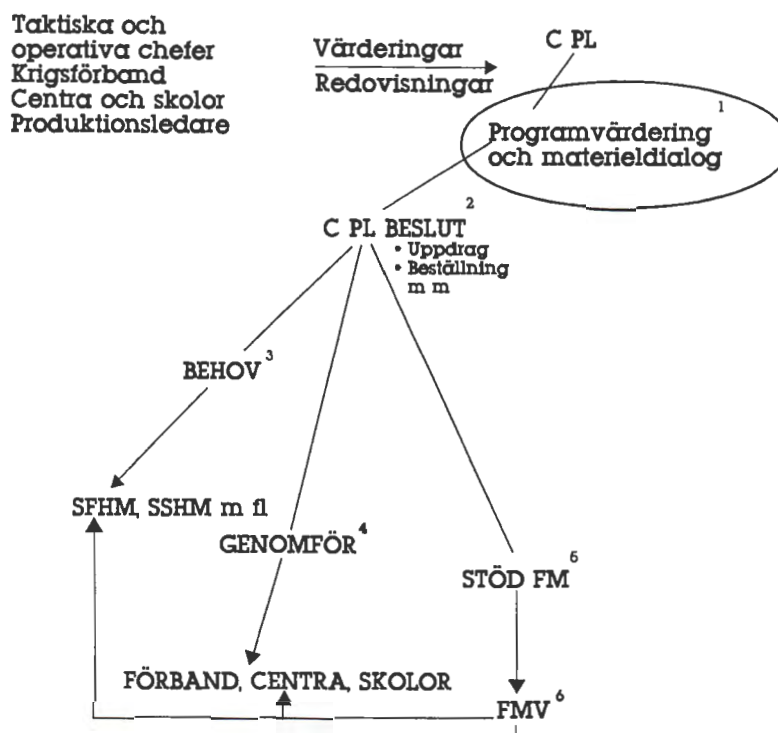


Bild 4. Principiell roll- och ansvarsfördelning

¹ FMV bistår med analys, fördjupat beslutsunderlag, förslag m m i relation till tekniska-, taktiska- och operativa krav.

² Beslut startar upp avvecklingsprocessen. Beslut delges berörda så att dessa kan vidta åtgärder inför FMV:s stöd t ex identifiera behov, inplanera, samordna och budgetera verksamhet, utarbeta avvecklingsplaner m m.

³ FM hemställer om att SFHM, SSHM m fl klarlägger och anmäler sitt behov av försvarsmuseala förnödenheter.

⁴ Uppdrag tillställs i så god tid att genomförandet hinner samordnas och inplaneras i ordinarie planeringsprocess. Tidig kännedom om C PL beslut innebär möjligheter till rationellare verksamhet och lägre kostnader.

⁵ Beställning till FMV om att planera avvecklingen, förbereda FM:s gemensamma delar av genomförandet samt stödja FM under genomförandet.

⁶ Materielsystemansvarig avdelning (produktavdelning) leder FMV:s stöd genom att – samordna planering och genomförande – utge kompletterande bestämmelser till FM:s förband, centra och skolor – tillse att bl a reservmateriel och dokumentation m m utgallras inom FMV – fortlöpande rapportera samt slutrapportera till FM.

7.3.2 Roll- och uppgiftsfördelning

Ledningschef i högkvarteret ansvarar för behovsättning, utveckling, anskaffning, fördelning, vidmakthållande, omsättning och avveckling av förnödenheter. Han ansvarar även för uppdrag vad avser stöd för förnödenhetsdirigering. Han ger uppdrag till Försvarets materielverk och Försvarets sjukvårdscentrum om anskaffning av förnödenheter.
(För Led 1996, sidan 38)

Förnödenheter som inte erfordras i krigs- eller grundorganisationen avvecklas kostnadseffektivt. Operativa och taktiska krav på tillgänglighet och uthållighet under avvecklingsperioden anges. Vid beslut om avvecklingsuppdrag beaktas särkrav som t.ex. miljöskyddsåtgärder, säkerhetsaspekter och arbetsmiljökrav genom att systemsäkerhetsarbete genomförs.
(För Led 1996, sidan 40)

*Ledningschef skall bedriva och leda verksamhet som syftar till att minimera riskerna hos ett system så att de inte orsakar person-, egendoms- eller miljöskada (systemsäkerhet).
(VFM, 17 kap)*

Enligt H SystSäk beslutar ledningschef, vid uppdrag till FSC respektive beställning till FMV om avveckling av äldre system (för vilka systemsäkerhetsarbete inte tidigare genomförts), att riskanalys inför avveckling av system skall utföras.

CPL klarlägger och fastställer FM:s behov av förnödenheter genom den process som leder till beslut om en viss krigsorganisation med fastställt förnödenhetsinnehåll.

Information om krigsförbandets förnödenhetsbehov finns tillgängligt i lednings- och informationssystemen. Det åligger produktionsledare att till HKV anmäla överskott av centralt anskaffade förnödenheter. Detta förutsätter en rättvisande förnödenhetsredovisning.

CPL prövar före beslut om avveckling om behov av förnödenheten föreligger inom övriga ledningar eller program.

När avveckling genomförs av försvarsmaktsgemensamma förnödenheter utses en av ledningarna vid HKV samt en av materielledningarna vid FMV som sammanhållande.

CPL beslutar om och leder avveckling av centralt anskaffade förnödenheter. FM:s behovsunderlag presenteras för FMV i långsiktiga produktionsuppdrag (LPU) samt i materielförssörjningsplaner (MFP). Dessa planer kräver ett mer detaljerat planeringsunderlag. FM beställer därför fördjupat beslutsunderlag samt förslag till åtgärder från FMV. I efterhand tagna beslut dokumenteras och utgör underlag för slutligt beslut om avveckling.

RPL och LPL beslutar om och leder avveckling av de förnödenheter för vilka de har anskaffningsansvar. Undantag föreligger för alla vapen, således även för lokalt anskaffade vapen, oavsett anskaffningssyfte. (Försvarsmaktens bestämmelser för anskaffning, avveckling, visst nyttjande och museihantering av vapen, HKV Skr 1995-11-06, 34 800:801 45)

CPL, RPL och LPL fastställer inom ramen för sina uppdrag rutiner för rapportering av befintlig och förutsedd övertalighet.

FM överför försvars- och sjö museala förnödenheter till SFHM respektive SSHM. Till museala förnödenheter räknas ej prydnads- eller uppvisningsförmödenheter.

Utgallringsbeslutad förnödenhet som avses utgöra prydnads- eller uppvisningsförmödenhet får efter beslut av CPL finnas kvar i FM. Fullt ansvar för denna förnödenhet utövas av LPL. Sådan förnödenhet redovisas inte i den del av redovisningssystemet som utgör CPL:s stöd för BTB-analys.

Försvarets materielverk

FMV stödjer FM:s förnödenhetsavveckling, genomför egen utgallring av reservmateriel, dokumentation m m samt utför registervård. Stödet består främst av att föreslå vilka förnödenheter eller materielsystem som är lämpliga att avveckla, klarlägga om dessa kan tillgodogöras inom förband eller materielsystem som är under utveckling, planera förnödenhetsavveckling, samordna FM:s gemensamma stödbehov inför genomförandet samt att direkt stödja förband, centra och skolor med riktlinjer och direkta stödtjänster.

FMV stöd omfattar bl a

- teknisk kompetens
- kommersiell kompetens

- juridisk kompetens
- transportkompetens
- miljö, arbetsmiljö- och systemsäkerhetskompetens
- kännedom om materielsystems sammansättning och relationer till andra materielsystem och delar därav
- kännedom om materielens status och prognostiserad kvarvarande livslängd
- kännedom om förvarings- och hanteringsvillkor
- kännedom om materielens fördelning inom FM
- kännedom om förutsättningar och tillämpningar i FM:s förrådshållning
- marknadskontakter
- registeruppgifter och detaljerad behovs-, tillgångs- och differensredovisning (vid delutgallring även med underlag för dimensionering av resterande materielvolym)
- analys- och uppföljningssystem
- dimensionering av reservmateriel
- ISP-kontakter
- överföring av förnödenheter till bl a SFHM, SSHM samt dokumentation till KrA
- förnödenhetsstyrning, bl a utlämningsorder (UTLO).

FMV skall informera ISP även då stora kvantiteter av FM:s förnödenheter, som ej utgör krigsmateriel, skall försälgas (t ex uniformer, bajonetter m m).

Produktansvarig avdelning vid FMV tillställs och förvarar destruktionsintyg (skrotningsintyg), slutanvändarintyg – motsvarande – samt ansvarar för att dessa kan företes vid anfordran.

Inspektionen för strategiska produkter

ISP är regeringens organ för beredning av ärenden rörande tillstånd att tillverka eller tillhandahålla krigsmateriel och därmed sammanhängande frågor.

Samarbetsorgan avseende klassificeringsfrågor angående FM:s förnödenheter är FMV:KARLSTAD som delger FM och produktansvarig division inom FMV, ISP:s beslut.

Ett exempel på ISP:s klassificeringsutlåtande framgår av bilaga 4.

ISP har följande uppgifter:

- utövar tillsyn över de företag som har tillstånd att tillverka och tillhandahålla krigsmateriel
- förtecknar inom olika branschområden de svenska företag som har tillstånd att handla med krigsmateriel
- prövar tilltänkta mottagares förutsättningar utifrån av riksdagen fastställda riktlinjer (svenska köpare begär hos ISP prövning av sina tilltänkta kunder och länder)
- prövar och beslutar om FM:s förnödenheter utgör krigsmateriel eller ej (ISP beslutar om vilka åtgärder som skall vidtas för att förnödenhet ej längre skall utgöra krigsmateriel).

Statens Försvarshistoriska Museer

SFHM är huvudansvarig för försvarsmuseal verksamhet och är tillsynsmyndighet över samtliga museer inom FM.

SFHM har följande uppgifter:

- är FM:s remissinstans inför överlåtelse av museiförnödenheter till museer inom FM samt prydnads- eller uppvisningsförmödenheter till FM:s förband, centra och skolor
- utövar fullt ansvar (bl a redovisningsansvar) för överlåtna förnödenheter men utövar inget ansvar över prydnads- eller uppvisningsförmödenheter
- ansvarar för att museer utanför FM med försvarsmuseal inriktning orienteras om beslut avseende förnödenhetsavveckling samt stödjer dessa museers försörjning med museiförmödenheter
- handlägger utländska museers önskemål om svenska försvarsmuseala förnödenheter.

Statens Sjöhistoriska Museer

SSHM är huvudansvarig för den sjöhistoriska verksamheten med ansvar för området sjöförsvar inom riket.

SSHM har följande uppgifter:

- biträder FM vid bevarandet av de sjökrigshistoriska samlingar som ej faller inom SSHM:s eget ansvarsområde
- är FM:s remissinstans inför överlåtelse av de museiförnödenheter, som faller inom området sjöförsvaret
- utövar fullt ansvar (bl a redovisningsansvar) för överlåtna museiförnödenheter.

Krigsarkivet

KrA ingår i Riksarkivet och fullgör där uppgiften som arkivmyndighet för de myndigheter som lyder under Försvarsdepartementet. Skrivelser och förfrågningar ställs direkt till KrA.

KrA har därutöver följande uppgifter:

- utövar tillsyn över myndigheters och organisationsenheters arkivtjänst
- tar emot arkivhandlingar, gör gallringsutredningar, fastställer gallringsföreskrifter och fattar särskilda gallringsbeslut (Arkiv F 1996).

8 Planering

8.1 Grunder

Avvecklingsplanering omfattar bedömande och beslut och syftar till att utarbeta en avvecklingsplan. Avvecklingsplanering som är av mer komplicerat slag genomförs och fördjupas (rullas) tills det att beslutet når avsedd kvalitetsnivå.

8.2 Mål

Målet med avvecklingsplanering (efter det att behovstäckning inom andra krigsförband eller materielsystem skett) är att:

- förbereda och optimera genomförandet
- tidigt begränsa FM:s resursinsatser och kostnader för överflüssiga förnödenheter
- säkerställa att förekommande risker hos förnödenhet (vilken kan skada person, egendom eller yttre miljö) tidigt inventeras så att kunskap om dessa kan utgöra underlag för beslut om val av metoder
- klarlägga konsekvenser, bl a säkerhet, samhällsnytta/-skada, regelverk, kostnader m m
- ta beslut.

8.2.1 Bedömande och beslut

Bedömande leder till en lösning på problem och vars slutsatser sammanförs och uttrycks i ett beslut. Bedömande finns formaliserade i bl a taktiska reglementen t ex Arméreglemente (AR 2) och kan användas som stöd vid avvecklingsbedömande. Exempel på arbetsgång vid ett sådant bedömande framgår av bilaga 3.

Beslut med uppdrag, beställning samt hemställan m m utgör underlag för avveckling vid FM:s förband, centra, skolor, stödjande myndigheter samt SFHM m fl. Beslut om avveckling uttrycker en vilja omsatt i bl a:

- omfattning, som anger vilka förnödenheter som skall avvecklas
- ambition, som anger vilken metod som skall användas, totalutgallring eller delutgallring, samt om det gäller hela FM eller enbart del därav
- krav på materiell beredskap
- mål och tidplan som anger när målen skall vara uppfyllda
- uppdrag inom FM, förband, centrum, skola samt beställning till stödjande myndighet som omfattar uppgifter, resurser och handlingsregler (handlingsreglerna kan omfatta val av avvecklingsmetod, utsträckning i tiden samt särskilda anvisningar för vissa förnödenheter, dvs anläggningar)
- krav på systemsäkerhetsverksamhet
- ekonomisk gränsdragning som klarlägger finansieringsansvaret vad som finansieras och betalas inom egna uppdrag, respektive vad som faktureras FMV, Fortifikationsverket (FORTV) m fl
- ekonomisk redovisning och eventuell disposition av intäkter
- ev hemställan till andra förband, skolor eller myndigheter
- övriga specifika krav, behov eller handlingsregler som ej inryms i uppdrag.

8.3 Roller och ansvarsfördelning

Försvarmakten

CPL beslutar om avveckling av krigsförband, materielsystem och centralt anskaffade förnödenheter samt:

- beslutar om åtgärder som sänker produktionskostnaderna för krigsförband samt skapar förutsättningar för en låg slutlig avvecklingskostnad (sådana åtgärder kan vara att tidigt sänka priset på ammunition och reservmateriel, överföra behovsatta förnödenheter till förbrukning i produktionen samt avbryta underhållsåtgärder m m)

- kartlägger behov av materiell beredskap under avvecklingsperioden
- prövar och beslutar om centralt anskaffade förnödenheter får bli tillgängliga på den allmänna marknaden genom försäljning
- samordnar FM:s avvecklingsuppdrag genom samverkan med stödjande myndigheter (exempel på sådant samordningsbehov är avveckling av förband där pjäs tillhörig FMV och anläggning tillhörig FORTV avvecklas)
- fastställer ekonomiska gränsdragningar mellan FM och övriga aktörer samt hur kostnader och intäkter skall disponeras och redovisas
- fastställer omfattning, ambitionsnivå, mål, tidplan och uppdrag, vilka utformas under planeringen samt delger berörda aktörer beslutet
- beslutar om hur och när uppföljning sker
- beställer vid FMV beredning av ärenden som skall prövas mot sekretessbehov och lagen om krigsmateriel samt lämnar förslag till ISP om lämpliga materiella åtgärder för att förnödenheterna inte skall omfattas av denna lag
- uppdrar åt FSC respektive beställer vid FMV genomförande av riskanalys inför avveckling (utvärderar erhållen redovisning av förekommande risker och demonteringsanvisningar som grund för beslut om val av tillämplig utgallringsmetod)
- beställer vid FMV stöd till avvecklingen vid förband, centra och skolor samt stöd med överlåtelse av museiförnödenheter
- beställer vid FMV genomförande av övriga åtgärder som föranses av avveckling (registervård, anpassning av lagernivå avseende tex reservmateriel, ammunition och underhållsutrustning, utgallring av ritningar och publikationer).

RPL/LPL tar initiativ till avveckling och lämnar underlag för avveckling samt inom ramen för sina respektive produktionsuppdrag:

- prioriterar avvecklingen mellan krigsförband
- beslutar om avveckling av förnödenheter för vilka de själva har anskaffningsansvar
- prövar och beslutar om förnödenheterna skall bli tillgängliga på den allmänna marknaden genom försäljning

- samordnar respektive avvecklingsuppdrags krigsförbandsresurser
- fastställer ekonomiska gränsdragningar samt hur intäkter och kostnader skall disponeras och redovisas
- fastställer omfattning, ambitionsnivå, mål, tidplan och uppdrag, vilka utformas under planeringen samt delger berörda aktörer beslut och uppdrag
- anmäler stödbehov till C med stödansvar
- inplanerar och förbereder forcerad förbrukning, slutanvändning samt utgallring
- stödjer understödd LPL eller krigsförbandschef
- beslutar om hur och när uppföljning av genomförande skall ske
- kontrollerar om förnödenheten utgör krigsmateriel eller är behäftad med slutanvändaråtagande (motsv)
- begär, vid FMV:KARLSTAD, stöd med ärenden som skall prövas mot krigsmateriellagen samt att få klarlagt om åtgärder kan vidtas så att förnödenheterna ej längre omfattas av krigsmateriellagen
- begär, vid FMV:KARLSTAD, stöd med avveckling, försäljningsuppdrag, destruktionsuppdrag m m
- förbereder utgallring genom regional och lokal materielomsättning så att de kvalitativt sämsta förnödenheterna kan utgallras (Ersättningsförmödenheter).

Försvarets materielverk

Med FM:s beslut och beställning som underlag upprättar ansvarig produktavdelning vid FMV en avvecklingsplan som dokumenteras i en avvecklingsskrivelse. Denna skrivelse redovisar kompletterande bestämmelser till FM:s beslut om vilka förnödenheter (nedbrutet till förrådsbeteckningsnivå) som slutligen skall utgallras, när det skall ske, konsekvenser av olika bedömningar m m samt uppgifter inom FMV.

Avvecklingsskrivelse upprättas alltid vid totalutgallring. Avvecklingsskrivelse kan också behöva upprättas vid delutgallring då särskilda skäl föreligger, t ex miljö-, sekretess-, krigsmaterielaspekter eller då ett påtagligt samordningsbehov finns.

FMV kan även utarbeta och utsända förberedande riktlinjer, och/eller -teknisk order (TO) till förband, centra och skolor för att förkorta avvecklingstiden och för att sänka underhållskostnader.

FMV håller ISP informerad och bereder ärenden som skall beslutas av ISP.

9 Genomförande med uppföljning

9.1 Grunder

Forcerad förbrukning och slutanvändning före avvecklingens slutfas (utgallring) kan starkt bidra till sänkta totalkostnader.

I genomförandeskedet är arbetskraften oftast den största kostnaden. Arbetskrävande moment som lastning, lossning, interna transporter och underhåll bör därför begränsas så långt som möjligt. Om det finns en marknad som tillåter snabb försäljning av de utgallrade förnödenheterna är detta vanligen den mest gynnsamma avvecklingsmetoden. Detta gäller i synnerhet om köparen hämtar förnödenheterna där de är förrådsställda, d v s fritt säljarens lager.

Destruktion tillämpas bl a då tillräckligt snabb försäljning inte är möjlig. Destruktion är ofta totalekonomiskt fördelaktigare än en långsam försäljningsprocess. Även i dessa fall skall FM:s resursinsatser begränsas.

Mellanlagring av utgallrade förnödenheter bör undvikas då detta medför resurskrävande hantering. Sammandragning av förnödenheter kan dock vara lönsamt inför t ex en viss typ av försäljning som kräver köparens besiktning eller för att snabbt friställa förrådsytor inom visst område.

Genomförandet kan effektiviseras genom att:

- ge förberedande uppdrag eller order
- ge uppdrag eller order om utfasning
- ge uppdrag eller order om förflyttning av förnödenheter, t ex från krigsförband till miloverkstad

innan all planering har avslutats.

Uppföljning genomförs fortlöpande och grundar sig på personliga intryck, fysisk besiktning på plats, rapporter och information från bl a informations- och redovisningssystem, marknadsuppföljning m m.

Status på förnödenhetsredovisningen har en avgörande betydelse för kontroll av avveckling och är en av förutsättningarna för att kunna följa och avrapportera avvecklingsläget. Redovisning genomförs på ett sådant sätt att bl a försäljning och destruktions kan härledas till specificerade fakturor, godstransportsedlar, destruktionsintyg etc.

9.2 Mål

9.2.1 Genomförande

Målet är att, inom ramen för uppdraget eller ordern, så kostnadseffektivt som möjligt avveckla FM:s övertaliga förnödenheter. Därigenom kan resurser antingen omfördelas till annan verksamhet inom FM eller begränsas.

9.2.2 Uppföljning

Målet är att kontrollera om avsett avvecklingsmål nås. Underlag skapas för eventuella förändringar i avvecklingsplanen. Sådana förändringar kan innebära att beslut tas om när slutförbrukning skall övergå i utgallring, när utgallringens försäljning skall övergå till destruktions av resterande överskott eller om ytterligare resurser behöver tillföras för att tidplanen skall kunna hållas etc.

9.3 Roller och ansvarsfördelning

Försvarsmakten

CPL

- ställer resurser till förfogande, följer upp verksamheten och vidtar åtgärder så att målen nås
- beaktar kraven i Kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188), Förordning om överlåtelse av statens lösa egendom (SFS 1996:1191) samt ekonomiadministrativa bestämmelser för statlig verksamhet, ea 1997.

RPL

- följer upp genomförandet, vidtar åtgärder så att målen nås samt rapporterar läget till CPL
- beaktar kraven i Kapitalförsörjningsförordningen, Förordning om överlåtelse av statens lösa egendom samt ekonomiadministrativa bestämmelser för statlig verksamhet, ea 1997.

LPL

- genomför avvecklingsuppdrag med stöd av FMV
- avrapporterar avvecklingen enligt uppdrag
- genomför avgångsredovisning i FM:s informations- och ledningssystem för förnödenhetsförsörjning
- beaktar kraven i Kapitalförsörjningsförordningen, Förordning om överlåtelse av statens lösa egendom samt ekonomiadministrativa bestämmelser för statlig verksamhet, ea 1997.

Försvarets materielverk

FMV stödjer FM:s beslut genom att:

- avisera om förnödenhetens utgallring genom registrering i FREJ
- överföra förnödenheter till SFHM, SSHM m fl
- genomföra åtgärder inom bl a områdena materielunderhåll, reservdelsförsörjning, förnödenhetsredovisning, transportplanering, dokumentation, information, arkivtjänst m m.
(exempel på sådana åtgärder är att upprätta UTLO i TOR och utgallra reservmateriel genom utskick av utrensningslista i DELTA)
- utgallrar förnödenheter (med tillhörande dokumentation) för vilka FMV är ägarföreträdare
- stödjer och följer upp FM:s genomförande
- rapporterar till uppdragsgivare och beställare
- rapporterar till tillsynsmyndighet (t ex ISP, SÄI)
- översänder enligt Arkiv F och KrA:s gallringsföreskrifter dokumentation m m till KrA.

10 Ekonomisk kalkyl vid avveckling

10.1 Kalkylstöd

För att överslagsvis beräkna vissa kostnader i samband med avveckling av krigsförband och utgallring av förnödenheter kan bl a FMV:s PC-baserade kalkylmodell (EXCEL) användas.

Hjälpmedlet kan beställas vid HKV/ML eller FMV: MML.

10.2 Kalkylvärden för olika typer av förråd

FORTV upplåtelse av mark, anläggningar och lokaler till FM regleras i enlighet med gällande ramavtal mellan parterna. Den hyresmodell som tillämpas är strikt kostnadsbaserad. För lånefinansierade anläggningar och lokaler sker avskrivning utifrån tillgångens invärderade anskaffningsvärde. Avskrivningstiden är 30 år för tillgångar anskaffade före 1994-07-01. För tillgångar anskaffade därefter tillämpas en individuellt anpassad avskrivningstid utifrån tillgångens karaktär och kända hyresförhållanden. Anslagsfinansierade anläggningar direktavskrivs. På mark sker ingen avskrivning. Räntekostnaden för lånefinansierade tillgångar beräknas utifrån ca 8 % på bokfört värde (1997).

Kapitalkostnaderna varierar utifrån tillgångens återstående bokförda värde och speglar inte, i egentlig mening, lokalens eventuella nytta, bruksvärde eller kapitalkostnaden för en viss lokaltyp. Många äldre lokaler är helt avskrivna och har därmed inga kapitalkostnader. Anslagsfinansierade bergrum har heller inga kapitalkostnader.

Övriga kostnader som ingår i hyran till FORTV är förvaltnings-, driftkostnad och kostnad för planerat underhåll. Driftkostnaderna varierar givet inom vida gränser beroende på lokal, klimatzon, användning, lokalisering, driftambitioner m m.

Att ange generella kalkylvärden för olika typer av förråd kan mot denna bakgrund endast göras utifrån ett antal grova antaganden.

Kapitalkostnader i denna redovisning grundas därför dels på att kapitalkostnader skall beaktas, oavsett finansieringsform, dels på genomsnittliga anskaffningskostnader för nyproduktion av de aktuella förrådstyperna. Kapitalkostnaden anges som annuiteten beräknad vid 6 % real kalkylränta och perioden 30 år. Planerat underhåll antas ingå och har parerats med en viss höjning av kalkylräntan.

Driftkostnader antas omfatta kostnader för uppvärmning, el, vatten, fastighetsskötsel, småreparationer, tillsyn av installationer, sophämtning, akut underhåll, väghållning samt tillhörande arbetsledning och administration – i för respektive förrådstyp tillämpliga delar.

FORTV förvaltningskostnader ingår och beräknas enligt gällande principer.

Summan av ovanstående kostnader skall kalkylmässigt motsvara den ersättning hyresgästen/brukaren skall erlagga till FORTV i en tänkt totalhyresmodell inkluderande objektets samtliga kostnader för mark, anläggning och lokal (MAL).

FM egna kostnader för t ex förråds-, materielunderhålls-, säkerhets- och mobiliseringsfunktioner ingår ej.

Typ av förråd	Anskaffningsvärde kr/m ²	Kapitalkostnad kr/m ²	Förvaltningskostnad kr/m ²	Driftkostnad kr/m ²	Totalkostnad kr/m ²	Pallplats kr/m ² och dag
Mobenhetsförråd	3 000	218	3	30	251	0,70
Kallförråd	3 500	254	3	40	297	0,80
Varmförråd	6 500	472	6	160	638	1,70
Bergförråd	13 000	944	15	80	1 039	2,80

Tabell 2. Sammanställning av kostnader, prisläge 1997-02-01

Kapitalkostnaden är dominerande. Åsatta anskaffningsvärden utgör ett medelvärde inom resp grupp. Spridningen är relativt stor beroende på en rad omständigheter. Åsatta värden är dock realistiska medelvärden.

I kalkylsituationer där aktuella förråd kan anges och där behov föreligger att använda verkliga kostnader kan respektive nyttja-

re, alternativt FORTV, utifrån gällande upplåtelseavtal redovisa avtalad hyresersättning.

10.3 Redovisning av från LPL inhämtade kostnader för förvaring av förnödenheter

Kalkylvärdena bygger på följande förutsättningar:

- uppgifter till kalkylvärden har lämnats av LPL
- hyrorna för resp förrådstyp är en genomsnittshyra som olika förband inom FM betalar till FORTV och de lokala påslag som görs vid eget förband
- hyran är den summa som de olika nyttjarna (LPL) årligen betalar till ägarföreträdaren för försvarsfastigheter
- insända hyror har en spännvidd över ett förrådsbestånd från ålderstigna förhyrda förråd till nybyggda dito.

Övriga grundvärden för beräkning:

- i kallförråd sker förvaring med 4–5 pall i höjd (ca 20 % av disponibel förrådsyta utgörs av gångar och hanteringsyta)
- i varmförråd sker förvaring med 4 pall i höjd (endast mindre del utgörs av pallplatsförvaring, ca 15 %)
- i mobförråd sker förvaring med 3 pall i höjd (mindre del utgörs av pallmateriel medan huvuddelen ej är stapelbar)
- i bergförråd, anläggning sker förvaring med 3–4 pall i höjd.

Inhämtat underlag inklusive kostnader för hanterings- och förrådsutrustning, pallmateriel m m ger följande genomsnittskostnader:

Förrådstyp	Kr/pallplats och mån	Kr/pallplats och dag
Moduleringsförråd	14.00	0.50
Kallförråd	16.50	0.55
Varmförråd	28.00	1.00

Tabell 3. LPL genomsnittskostnader 1996 för förvaring av förnödenheter

Bergförråd/anläggningar har inte tagits med i redovisningen eftersom underlaget är allt för osäkert.

Lagar, förordningar och övriga regelverk (urval)

- Lag (1992:1300) om krigsmateriel (SFS 1997:689)
- Vapenlag (1996:67)
- Förordning om ändring i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel (SFS 1997:690)
- Kapitalförsörjningsförordningen (SFS 1996:1188)
- Förordning (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom
- Regeringsbeslut, Fö 1992-12-07, Principer för försäljning av försvarsmaktens överskottsmateriel.

Dessutom tillkommer gängse lagstiftning såsom:

- Avtalslagen
- Förvaltningslagen
- Konkurrenslagen
- Konsumentköplagen
- Köplagen
- Produktansvarighetslagen
- Produktsäkerhetslagen
- Sekretesslagen
- Arkivlagen
- Arkivförordningen
- Miljöskyddslagen
- Avgiftsförordningen
- Arbetsmiljölagen
- Arbetsmiljöförordningen

Utdrag ur vissa av ovanstående lagar, förordningar samt kommentarer till dessa

Lag om krigsmateriel

Denna lag har avseende på vapen, ammunition och annan för militärt bruk utformad materiel som enligt regeringens föreskrifter utgör krigsmateriel.

Lagen reglerar bl a marknadsföring, försäljning och tillverkning av krigsmateriel i Sverige.

Förordningen om krigsmateriel

Lag om krigsmateriel tillämpas på sådan materiel som är upptagen i denna förordning. Materielen indelas i krigsmateriel för strid (KS) och övrig krigsmateriel (ÖK). Dessa två huvudområden upptar inte förrådsbenämningar, t ex AK 5 etc eller marinens namngivna fartyg, utan delas i stället in i krigsmaterielkategorier (KS) enligt vidstående exempel:

- *KS 1. Eldrörsvapen med kaliber < 20 mm m. m.*
 - a) Gevär och karbiner, tillverkade efter år 1937, som utformats för strid genom att de är anordnade för utskjutning av granater, har fäste för bajonett eller på annat sätt är särskilt anpassade för militära stridshandlingar samt helautomatiska vapen såsom automatkarbiner, kulsprutepistoler, kulsprutegevär och kulsprutor,*
 - b) Slutstycken, eldrör (pipor) och lådor till ovanstående vapen.*
 - *ÖK 21. Eldrörsvapen med kaliber < 20 mm m. m.*
 - a. Gevär och karbiner, tillverkade före år 1938 eller utformade för jakt och sportskytte samt enhandsvapen som revolverar och pistoler; med undantag av antika eldhandvapen tillverkade före år 1890, reproduktioner av sådana vapen, slätborrade vapen för jakt och sportskytte samt luft- och fjädervapen eller kolsyrevapen vars anslagskraft 4 meter från pipans mynning är ≤ 10 joule,*
 - b. Sådana speciella delar till vapen enligt a. som är underkastade bestämmelserna i vapenlagen,*
 - c. Speciella delar till vapen enligt KS 1.*
- (SFS 1997:690)

Fd Krigsmaterielinspektionen, numera ISP, har gett ut en handbok som baserar sig på lagen om krigsmateriel samt på förordningen om krigsmateriel och är sammanställd till ledning och stöd för handläggare inom försvarsindustrin och statliga myndigheter, som sysslar med administration, kontroll, tillverkning och tillhandahållande av krigsmateriel. Denna handbok omarbetas efter hand som lagstiftning anpassas mot bl a EU:s regelverk.

Kapitalförsörjningsförordningen och RRV ekonomiska administrativa bestämmelser för statlig verksamhet, ea 1997

Dessa regelverk omfattar bl a

- avyttring av anläggningstillgång för förvaltningsändamål och som finansierats genom lån i Riksgäldskontoret
- avyttring av tillgångar skall ske på affärsmässiga villkor
- disposition av överskott m m.

Regeringsbeslut 1992-12-07

Regeringen beslutar att sådan materiel som regleras i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och som fortsättningsvis inte skall komma till användning för försvarsmaktens bruk (s k utgallrad krigsmateriel) enbart får försäljas till sådana svenska kunder som har regeringens tillstånd enligt nämnda lag att yrkesmässigt tillverka eller försälja krigsmateriel.

Arbetsmiljölagen

Arbetsmiljölagen är tillämplig på FM vid avyttring då FM är statens ägarföreträdare.

Den som tillverkar, importerar, överlåter eller upplåter en maskin, ett redskap, skyddsutrustning eller annan teknisk anordning skall se till att anordningen erbjuder betryggande säkerhet mot ohälsa och olycksfall, när den släpps ut på marknaden, avlämnas för att tas i bruk eller ställs ut till försäljning.

En teknisk anordning som inte uppfyller kraven i första stycket får visas på mässor, utställningar eller liknande om det tydligt anges att kraven inte är uppfyllda och att anordningen inte får släppas ut på marknaden eller avlämnas för att tas i bruk förrän den uppfyller kraven. Sätts anordningen i funktion skall tillräckliga säkerhetsåtgärder vidtas mot olycksfall.

Uppgifter om anordningen som är av betydelse för att förebygga ohälsa och olycksfall (produktinformation) skall lämnas vid avlämnandet genom tydlig märkning eller på annat sätt. Information av särskild betydelse för arbetsmiljön skall lämnas vid marknadsföring av anordningen.

(AML, 3 kap, 8 §)

Övriga regelverk som styr avveckling av förnödenheter (urval)

- Försvarsmaktens bestämmelser för anskaffning, avveckling, visst nyttjande och museihantering av vapen (HKV skr 1995-11-06, 34 800:801 45)
- Försvarsmaktens handbok för systemsäkerhet – H SystSäk 1996
- Miljöskyddslag SFS 1969:387
- Miljöskyddsförordning SFS 1989:364
- Naturvårdsverkets författningar (SNFS) och allmänna råd
- Lag om transport av farligt gods SFS 1982:821
- Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923
- Räddningsverkets författningar (SRVFS) och allmänna råd
- Inrikes transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) SRVFS 1994:5
- Hälsoskyddslag SFS 1982:1080
- Hälsoskyddsförordning SFS 1983:616
- Tillämpning av hälsoskyddslagen inom FM FFS 1987:27
- Renhållningslag SFS 1979:596
- Renhållningsförordning SFS 1990:984
- Hantering av avfall inom FM FFS 1978:594
- Räddningstjänstlag SFS 1986:1102
- Naturvårdslag SFS 1964:822
- Lagen om kemiska produkter (LKP) SFS 1985:426

Exempel på förordningar som meddelats med stöd av LKP:

- Förordning om bekämpningsmedel SFS 1985:836
- Förordning om PCB mm SFS 1985:837
- Förordning om motorbensin SFS 1985:838
- Förordning om kadmium SFS 1985:839
- Förordning om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m SFS 1996:971
- Förordning om farligt avfall SFS 1985:841
- Förordning om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar SFS 1985:997
- Förordning om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon SFS 1986:683
- Förordning om miljöfarliga batterier SFS 1989:974

- Förordning om ämnen som bryter ned ozonskiktet SFS 1995:636
- Förordning om vissa klorerade lösningsmedel SFS 1991:1289
- Förordning om vissa kvicksilverhaltiga varor SFS 1991:1290
- Förordning om gränsöverskridande transporter av avfall SFS 1995:701
- Förordning om spillolja SFS 1993:1268
- Förordning om HFC SFS 1995:555
- Förordning om kemiska produkter SFS 1985:835
- Kemikalieinspektionens tillämpningsföreskrifter (KIFS) och allmänna råd
- Lag om brandfarliga och explosiva varor SFS 1988:868
- Förordning om brandfarliga och explosiva varor SFS 1988:1145
- Sprängämnesinspektionens tillämpningsföreskrifter (SÄIFS)
- Kompetenskrav på föreståndare enl IFTEX FFS 1980:43

Arbetskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS) och allmänna råd

Arbetskyddsstyrelsen är föreskrivande myndighet avseende tillämpningsföreskrifter till arbetsmiljölagen.

FMV:KARLSTAD tillhandahåller den specialistkompetens, som erfordras inom områdena avveckling, hantering av brandfarliga och explosiva varor samt arbetsmiljö och miljöskydd.

Tillsynsmyndighet för FM

Länsstyrelsen: Miljöskyddslagen

Yrkesinspektionen: Arbetsmiljölagen

Sprängämnesinspektionen: Lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Tillsynsansvar inom FM

Generalläkaren: Hälsoskyddslagen, renhållningslagen samt lagen om kemiska produkter.

Uhreg: Lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Åtgärder vid utgallring av vissa förnödenheter

Nedanstående åtgärder är även tillämpliga vid avgång genom kassation.

Förnödenhet, som utgör krigsmateriel enligt lagen om krigsmateriel, utgör hemlig förnödenhet eller är belagd med annan särskild restriktion, t ex slutanvändarintyg regleras genom särskild skrivelse. Utgallring av sådan förnödenhet handläggs centralt.

Om tveksamhet råder avseende val av utgallringsmetod (försäljning eller destruktion), eller om det t ex föreligger motsägande uppgifter om destruktionsåtgärd med anledning av skrivning i annat regelverk väljs destruktion och utförs på ett sådant sätt att största systemsäkerhet uppnås. Sådan oklarhet eller motsägande uppgift inrapporteras till CPL.

Grp ¹	Benämning och omfattning ¹	Åtgärd inför försäljning eller destruktion.
B	<i>Vapenmateriel</i> kaliberbundna vapen, blanka vapen, utskjutnings-, fällnings-, utläggnings-, markeringsanordningar för am, mtrl för minskydd, mtrl för am- och minröjning, mtrl som används tillsammans med am utan att förbrukas med denna (Anm: Ceremoniella blanka vapen, se grp P)	Försäljning: Beslutas av ledningschef och genomförs av CPL. Destruktion: Regleras av CPL i särskild ordning. Riskanalys inför avveckling genomförs.
C	<i>Fordonsmateriel</i> motordrivna fordon och övriga fordon avsedda för allmänna transporter (Anm. fordon avsedda för speciell funktion redovisas under resp funktion)	Försäljning: Fordon som ej utgör krigsmateriel kan försälas genom LPL. Övrig fordonsförsäljning regleras i särskild ordning av CPL. För att opansrade hjulfordon skall kunna försälas som icke krigsmateriel vidtas följande åtgärder: Vapen, elektronisk utrustning för militärt bruk, mörkerbelysning samt fästen och fastsättningsanordningar till dessa avlägsnas och får ej medfölja vid försäljningen eller försälas separat. (ISP, 1997-08-01) Riksanalys inför avveckling genomförs. Övrigt: Bv utgör krigsmateriel och kommer med nuvarande krigsmateriellagstiftning att så förbli, oavsett materiella åtgärder

¹ Förnödenhets- och materielgruppsindelning enligt TFG 50:880036.

Grp	Benämning och omfattning	Åtgärd inför försäljning eller destruktion.
D	<i>Fartygs- och båtmateriel</i> fartyg, båtar och övriga sjögående farkoster	Regleras i särskild ordning av CPL. Riskanalys inför avveckling genomförs.
E	<i>Flygplan- och luftlandsättningsmateriel</i> flygplan, helikotrar och luftland-sättningsmtrl	Regleras i särskild ordning av CPL. Riskanalys inför avveckling genomförs.
F	<i>Sambandsmateriel</i> mtrl för sambands- och signaltjänst sambandsmotmedel mtrl för sambandssignalspaning	Regleras i särskild ordning av CPL. Riskanalys inför avveckling genomförs.
G	<i>Ledningsmateriel</i> mtrl för operativ ledning, strids- och eldledning trafikledningsmtrl fältmättnings- och vädermtrl radar-, signalspanings-, hydrofon och IR-mtrl motmedel fotomtrl mtrl för informationsbehandling och plotting, datautrustning; (kontorsmaskiner, textbehandlare se grp H) TV-utrustning; (spec se grp B och F) navigeringsmateriel befäls- och igenkänningstecken, flaggor	Regleras i särskild ordning av CPL Riskanalys inför avveckling genomförs med undantag för kommersiellt tillgänglig materiel som inte medför risker vid försäljning eller utgallring. Destruktion: Destrueras genom förbränning.
H	<i>Expeditionsmateriel</i> kontorsmtrl och kontorsmaskiner datautrustningar utom utrustning för eldledning och annat specialområde fältpostmtrl, kassamtrl reprografimtrl betraktnings- och projektionsmtrl blanketter; (publikationer se T) ceremonimtrl	Regleras i särskild ordning av CPL, LPL enl regeln för anskaffningsansvar.
J	<i>Elkrafts- och belysningsmateriel</i> elkrafts- och belysningsmateriel, strömkällor, laddare och omvandlare eldistributionsmtrl	Försäljning: Försäljning får ske av materiel som anses vara systemsäker m a o ej anses kunna orsaka person-, egendoms- eller miljöskada. Vid minsta tveksamhet tillgrips destruktion. Undantag från försäljning framgår av destruktion nedan. Destruktion: Alla elproducerande förnödenheter såsom elverk, laddare och omvandlare destrueras av systemsäkerhetsskäl. Förband centra och skolor samt FMV kontrollerar att sådana förnödenheter destrueras på avsett sätt. Sådant ansvar utövas i samband med erhållet utgallringsuppdrag. Avsteg från destruktion görs av CPL. Föreligger minsta tveksamhet om rätt att sälja tillgrips destruktion.

Grp	Benämning och omfattning	Åtgärd inför försäljning eller destruktion.
K	<i>Skyddsmateriel</i> ABC- och brandsskyddsmtrl, flyg- och trafiksäkerhetsmtrl, räddnings- och dykerimtrl mtrl för alarmering, inbrottsskydd och tillträdeskontroll mtrl för arbetsskydd	Regleras i särskild ordning av CPL. Om materielen kan förorsaka risk för person, egendom eller yttre miljö genomförs riskanalys.
L	<i>Fältarbetsmateriel</i> maskiner och redskap för fält- och flygfältsarbeten (Anm: Mineringsmtrl och röjningsmtrl för sjöminor och flygmtrl se grp B)	Regleras i särskild ordning av CPL. Riksanalys inför avveckling genomförs.
M	<i>Underhållsmateriel</i> vård och reparationsmtrl, ej hänförlig till annan mtrlgrp arbetsmaskiner för verkstadsbruk allmänna verktyg och instrument allmän mät- och provningsmtrl förrådsutrustning mtrl för allmän mtrlhantering mtrl för amhantering emballage för allmän användning	Regleras i särskild ordning av den som utövat anskaffningsansvar. Om materielen kan förorsaka risk för person, egendom eller yttre miljö genomförs riskanalys.
N	<i>Drivmedelsmateriel</i> mtrl för försörjning med och vård av drivmedel, smörjmedel och bränslen	Regleras i särskild ordning av CPL. Om materielen kan förorsaka risk för person, egendom eller yttre miljö genomförs riskanalys.
P	<i>Beklädnadsmateriel</i> hjälmarna utom specialhjälmarna personlig beklädnadsutrustning, mtrl för personlig beklädnad ceremoniella blanka vapen	Försäljning: Hjälmarna avsedda för skydd mot vapen och splitterverkan försäljs endast genom CPL. Destruktion: Genomförs i övriga fall. Försäljning: Får ske med nedan under destruktion angivna undantag. Vid försäljning avlägsnas tjänstetecken omfattande gradbeteckning, utbildningstecken, nationsmärke, mössmärke, försvargrenstecken, kårtecken. Knappar med emblem behöver ej tas bort. (ISP beslut) Destruktion: Kasserade och i framtiden utgallrade förnödenheter som tillhör fältuniformssystem 90 samt sjöstridsdräktssystem 93 destrueras innan de lämnar FM. Regleras i särskild ordning av den som utövat anskaffningsansvar.

Grp	Benämning och omfattning	Åtgärd inför försäljning eller destruktion.
Q	<i>Förläggningmateriel</i> mtrl för personalförläggning, möbler utom specialmöbler mtrl för personlig hygien mtrl för renhållning mtrl för uppvärmning av personal- utrymmen	Försäljning: Får försälas. Destruktion: Sker om materielen av FM eller FMV bedöms icke önskvärd på den öppna marknaden eller om den kan utgöra fara för person, egendom eller yttre miljö.
R	<i>Förplägnadsmateriel</i> mtrl för försörjning med och vård av livsmedel och foder mtrl för produktion och tillredning av livsmedel och foder mtrl för utspisning och utfodring mtrl för försörjning med och rening av vatten mtrl för miljö- och livsmedels- kontroll	Regleras i särskild ordning av CPL.
S	<i>Sjukvårdsmateriel</i> mtrl för sjukvårdstjänst – kapitalvaror – förbrukningsmateriel (främst för engångsbruk) (Anm: Läkemedel se grp Y)	Regleras i särskild ordning av CPL. Riskanalys utförs genom uppdrag till FSC.
T	<i>Publikationer</i> publikationer och läromedel	Försäljning: Får inte försälas. Destruktion: Destrueras.
U	<i>Kartor, sjökort samt annan geografisk information</i>	Försäljning: Får inte försälas. Destruktion: Destrueras.
V	<i>Ammunition</i> ammunition specialemballage för am	Regleras i särskild ordning av CPL. Riskanalys inför avveckling genomförs.
W	<i>Livsmedel</i> livsmedel och foder	Regleras i särskild ordning av CPL.
X	<i>Drivmedel</i> drivmedel, smörjmedel, bränsle	Regleras i särskild ordning av CPL. Riskanalys inför avveckling genomförs.
Y	<i>Läkemedel</i> läkemedel, blod, blodersättning	Regleras i särskild ordning av CPL. Riskanalys utförs genom uppdrag till FSC.
Z	<i>Djur</i> levande djur (ingående i krigs- förband) mtrl för djur veterinärmtrl	Regleras i särskild ordning av CPL.

Exempel på omfattning av ett avvecklingsbedömande

Uppgiften

Klarlägg uppgiftens innebörd. Vad är det vi vill uppnå? Vilka slutsatser kan dras? Föreligger handlingsfrihet i val av eller kombination av avvecklingsmetoder och finns det behov av omedelbara åtgärder? Tex påbörja forcerad förbrukning samt initiera den genom prissänkningar.

Utgångsvärden

Vårt läge inför avvecklingen klarläggs avseende bl a:

- om behov av förnödenheten föreligger inom annan del av FM innan avvecklingsvolymerna slutligt fastställs. Detta är en kontrolluppgift och skall egentligen vara klar före det att uppgift ges om avveckling.
- vad som skall avvecklas, till vilken volym samt vad och vilken volym som i övrigt berörs direkt eller indirekt. De senare kan omfatta förnödenheter som inte endast är avsedda för avvecklingsobjektet eller materielsystemet. Även reservmateriel- och ammunitionsläget klarläggs.
- förekommande risker hos förnödenhet (FSC respektive FMV redovisar dessa risker i en Säkerhetsrapport)
- vilka lagar / föreskrifter som påverkar aktuella förnödenheters eventuella avyttring till viss firma/land respektive val av utgallringsmetod
- om operativa-, taktiska-, tekniska- eller ekonomiska krav innebär flyttning av förnödenheterna till annan plats före genomförandet av avveckling eller som en del av avvecklingen. Sådant krav kan uppkomma i samband med omstrukturering eller införande av andra materielsystem som av beredskaps-skal kräver förrådsställning på den plats som upptas av den materiel som skall avvecklas. Möjlighet att avveckla förråd kan vara ekonomiskt mer lönsamt än kostnaderna för tillfällig omförrådsställning. Tekniska systemsäkerhetsåtgärder kan ställa krav på att tex miloverkstäder genomför åtgärder innan objektet skrotas av civil firma.
- policy-, samhälls-, krigsmateriel-, transport-, sekretesskonsekvenser, museala behov, transportmöjligheter m m

- behov av eller möjlighet till samordning inom FM – och mellan stödjande myndigheter t ex vid avveckling av befästningar som omfattar anläggning (FORTV) och förnödenheter (FMV)
- möjligheter till slutanvändning eller forcerad förbrukning av förnödenheterna före det att ev kostsam utgallring måste genomföras. Detta kan styras genom bl a reducere av priset på reservmateriel och am, anskaffningsstopp, begränsningar av underhållsinsatser m m
- marknadens intresse, möjligheter och rättigheter – bl a med tanke på krigsmateriellagen – till uppköp
- möjligheter till destruktionsstöd både vad avser volym och över tiden
- vad som är totalekonomiskt mest lönsamt för FM, vilket förutsätter att kostnads-/nyttoanalys (K/N-analys) har genomförts.

Av ovanstående dras slutsatser som ligger till grund för överväganden. Snara åtgärder klarläggs. Sådana åtgärder kan vara att påbörja slutanvändning, forcerad förbrukning, omförrådsställning, marknadsundersökning, destruktionsupphandling, konstituera samordningsgrupp, förhandsinformation med förfrågan till SFHM, ISP, teknisk kontroll m h t miljökrav m m.

Övervägande

Handlingsalternativ tas fram genom att arbetet inleds med att i grova drag skissa möjligheter att lösa uppgiften. Detta kan leda fram till en avvecklingsidé, dvs en uppfattning om hur uppgiften i stort kan lösas.

Med utgångspunkt från tidigare dragna slutsatser, tidsberäkningar samt K/N-analys övervägs handlingsalternativen. Härvid klarläggs hur målet skall uppnås. Alternativen utformas så att resultatet av K/N-analysen, val av avvecklingsmetoder eller kombinationer därav, tidsförhållanden, syfte samt för- och nackdelar framgår.

Alternativjämförelse görs med de slutsatser som dragits under varje del i bedömandet. Slutsatserna bör vara utformade så att de kan användas som urvalsfaktorer vid alternativjämförelse. Alternativen vägs mot bakgrund av uppgiften med hjälp av

urvalsfaktorerna. Jämförelsen görs lämpligen i matrisform där konsekvenser för varje alternativ beskrivs utifrån samma urvalsfaktorer. Underlaget klarlägger riskerna och ökar den mentala beredskapen för att möta olika händelseutvecklingar inför slutligt beslut om avveckling.

Det för FM totalekonomiskt bästa alternativet väljs.

Utformning av valt alternativ syftar till att klarlägga avvecklingens olika skeden och om och i så fall var avvecklingen skall börja, t ex inom vilket militärområde. Alternativets svagheter och trånga sektorer klarläggs. Ställning tas till åtgärder och resursinsatser så att uppgiften löses.

Exempel på ISP:s klassificerings- utlåtande

INSPEKTIONEN FÖR
STRATEGISKA PRODUKTER
(ISP)

1997-08-01

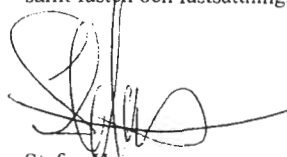
Stefan Hanson

FMV Karlstad
Att: Förmödenhetsavveckling
Karolinen
651 80 KARLSTAD

Klassificering av fordon _____

För de opansrade hjulfordon som utgör krigsmateriel kan följande åtgärder vidtagas för att fordonen skall övergå till kategorin ej krigsmateriel:

Vapen, elektronisk utrustning för militärt bruk och mörkerbelysning samt fästén och festsättningsanordningar till dessa avlägsnas.



Stefan Hanson

Postadress
Box 70252
107 22 STOCKHOLM

Gatuadress
Klarabergsviadukten 90

Telefon
08 - 406 31 00

Fax
08 - 20 31 00
08 - 411 61 12

Exempel på HKV:s beslut

FÖRSVARSMAKTEN
HÖGKVARTERET

BESLUT

Datum HKV beteckning
1997-11-01 34 000:

Sida 1(5)

Sändlista sista sidan

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare
AL fördm,

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Avveckling av 10,5 cm haub m/39 och m/40, B, C, H, S

Bakgrund

Ett antal 10,5 cm haub m/39 finns kvar då totalavveckling ej skett. Förband med 10,5 cm haub m/40 omorganiseras eller utgår ur krigsorganisationen.

Försvarsmakten avser att avveckla övertaliga förnödenheter knutna till dessa system.

Beslut

Samtliga 10,5 cm haub m/39 och m/40, B, C, H, S inklusive pjäs-materiel, samt till systemen unikt knutna förnödenheter, reserv-materiel samt viss ammunition avvecklas före 2000-12-31. Alla underhållsambitioner avbryts.

Avvecklingen genomförs på det för Försvarsmakten totalekonomiskt mest gynnsamma sättet.

Omfattning

Avvecklingen av 10,5 cm haub m/39 och m/40 omfattar:

Pjäser med tillhörande materiel

(MS 104)

10,5 cm haub m/39	MTM4810-541011
10,5 cm haub m/40	MTM4810-541111
10,5 cm haub m/40B	MTM4810-541121
10,5 cm haub m/40C	MTM4810-541131
10,5 cm haub m/40H	MTM4810-541141
10,5 cm haub m/40S	MTM4810-541151

FÖRSVARSMAKTEN
HÖGKVARTERET

BESLUT

Datum
1997-11-01

HKV beteckning
34 000:

Sida 2(5)

Utrustning bl a

rdvktsl 10,5/40, S./S	M8730-239000
rds2 10,5/40, S./SM	M8640-226900
vkts2 10,5/40, S./S	M8730-241000
rdvktsl 10,5/40B,C./S	M8730-235000
rds2 10,5/40B,C./S	M8640-226700
vkts2 10,5/40B,C./S	M8730-236000
rdvktsl 10,5/40H./S	M8730-237010
rds2 10,5/40H./S	M8640-226810
vkts2 10,5/40H./S	M8730-238010

Reserv-, utbildningsmateriel, dokumentation m m

Ammunition

(MS 125)

105 tung sgr 34	M4105-002300
105 tung sgr 34C	M4105-002320
105 tung sgr 34	M4105-002330
105 tung sgr 34 Z	M4105-002600
105 tung sgr 34 BARL	M4105-009031
105 grkt 17	M4105-003304
105 stgr 38	M4105-003504
105 slpgr 43	M4105-004504
105 slsgr 61	M4105-002500
105 rökgr49	M4105-005004
105 rökgr49B	M4105-005010
105 rökgr59	M4105-005024
105 lysgr48	M4105-005824
105 övngr 74 Z	M4105-008470
105 ptrh50 LI-5 39B	M4105-401530
105 ptrh50 L6-7 50	M4105-411620
105 ptrh50 L6-7 502	M4105-411600
zonar 561 MK 10,5	M4704-123103
zonar 562 MK 10,5	M4704-123143
zonar 60 MK 10,5	M4704-123123
zonar 60B MK 10,5	M4704-123133

FÖRSVARSMAKTEN
HÖGKVARTERET**BESLUT**

Datum	HKV beteckning
1997-11-01	34 000:

Sida 3(5)

Uppdrag

- RPL stödjer avveckling (totalutgallring) av vapenmaterielen enligt de kompletterande bestämmelser som utfärdas av FMV.
- För vapenmateriel genomför FMV riskanalys enligt H SystSäk 3.22. FMV redovisar i systemsäkerhetsanalysrapport – förekommande risker i detalj. För farliga ämnen redovisas toxicitet, nedbrytbarhet, restprodukter vid förbränning samt föreskrivna gränsvärden eller andra beslutade krav. Risker på grund av lagrad energi i form av trycksatta kärl, spända fjädrar, reaktiva ämnen och energi i elkomponenter skall redovisas. Säkra metoder för att eliminera dessa risker vid demontering eller destruktion skall anges.
- Grundat på FMV:s systemsäkerhetsanalysrapport kan FM komma att besluta om kompletterande åtgärder.
- FMV redovisar plan samt kostnader för avveckling så att planen kan fastställas senast 1998-01-31. Efter det att planen fastställts utger FMV bestämmelser för avvecklingen. FMV stödjer även tillgodoseendet av förnödenheter till SFHM. Ammunitionsavvecklingen inarbetas i den långsiktiga destruktionsplanen och redovisas på MS 197.

Ekonomi

Kostnader för avveckling av eller organisatoriska förändringar inom krigsförbanden (s k krigsorganisatorisk verksamhet) som kan hänföras till dessa skall inplaneras i krigsförbandens uppdrag (oavsett om förnödenheterna utgör U eller E).

Kostnader som uppstår hos uhreg vid förändringar i E med anledning av detta avvecklingsuppdrag är krigsorganisatorisk verksamhet.

Kostnader som hänför sig till speciella direkt riktade åtgärder mot vapenmateriel som skall avvecklas enligt detta beslut faktureras FMV, enligt FMV:s kommande avvecklingsbestämmelser. Dessa kostnader redovisas på MS 104.

FÖRSVARSMAKTEN
HÖGKVARTERET

BESLUT

Datum	HKV beteckning
1997-11-01	34 000:

Sida 4(5)

Uppföljning

Genomförs i de årliga dialogerna mellan AL och RPL respektive FMV. Avvecklingsläget redovisas i RPL årsredovisning.

Musei-, prydnads- och uppvisningsförnödenhet

Förband och skolor som önskar materiel enligt ovanstående insänder behov till SFHM före 1998-05-31. Behoven skall redovisa förrådsbeteckning, förrådsbenämning, individnummer på pjäs, militär registreringsskylt samt om pjäsen och materielen finns vid förbandet/skolan. Insänt behov skall redovisa om pjäsen skall utgöra musei-, uppvisnings- eller prydnadsmateriel.

Efter överföring av förnödenheter som musei-, uppvisnings- eller prydnadsmateriel / pjäs tar SFHM endast ansvar för det som är klassat som museiföremål.

För uppvisnings- eller prydnadsmateriel / pjäs har Försvarsmakten genom respektive förband/skola det fulla ansvaret för underhåll, säkerhet, redovisning m m.

FMV stöder efter Försvarsmaktens beslut tillgodoseendet av förnödenheter till SFHM.

Hemställan

Försvarsmakten hemställer om att SFHM yttrar sig över behovet av musei-, prydnads- och uppvisningsförnödenhet samt tillställer Försvarsmakten ett samlat beslutsunderlag inklusive behov utöver det för Försvarsmaktens förband och skolor före 1998-09-15.

NN
Chef utrustningssektionen

FÖRSVARSMAKTEN
HÖGKVARTERET

BESLUT

Datum

1997-11-01

HKV beteckning

34 000:

Sida 5(5)

Sändlista

2. förd, 3. förd, 4. förd, 6. förd, 13. förd, 14. förd, MKG

I 1/Fo 44, I 2/Fo 52, I 4/Fo 41, I 5/Fo 22,

I 12/Fo 17, I 13 /Fo 53, I 15/Fo 34, I 16/Fo 31,

I 20/Fo 61, I 21 /Fo 23, I 22/Fo 66

P 2/Fo 14, P 4/Fo 3 5, P 7/Fo I 1, P 10/Fo 43

S 1/Fo 47

I 11/Fo 16, Fo 18, I 14/Fo 21, Fo 48, I 3/Fo 51, Fo 63, Fo 67

IB 1, IB 2, IB 4, IB 12, IB 15, IB 16

NB 5, NB 13, NB 20, NB 21

PB 8, PB 9

MekB 7, MekB 1 0, MekB 18, MekB 19

Al, A 3, A 4, A 7, A 8, A 9

Uhreg S, Uhreg M, Uhreg N

Uhgrp G

ArtC

FMV

SF

Som orientering

Milostab S, Milostab M, Milostab N

MKS, MKV, MKO, MKN

RiksHvC, BrigC, AFC, LvC, LSC, UndS,

FarbC, UhC, ATC, SkyddS

SSS, SSM, SSN

KAC

Inom HKV

OP STÖD

ML PROG

FVL bas

AL prod

AL utr

AL fördm

AL fo

AL brig

AL kri



FÖRSVARSMAKTEN
HÖGKVARTERET

107 85 Stockholm

M7751-704081

